

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příklad inspirativní praxe v oblasti autoevaluace školy – Speciální základní škola Chrudim

Název:

Spolupracující tým a fungující systém autoevaluace pomáhá k dosahování co nejvyšší kvality

Zpracovala: Mgr. Kateřina Žežulová

1 ÚVOD

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Speciální škola Chrudim patří k největším speciálním školám Pardubického kraje. Její nabídka oborů speciálního základního vzdělávání plně zohledňuje regionální poptávku v souladu s mírou mentálního postižení žáků. V roce 1997 získala škola zrekonstruovanou, moderně vybavenou školní budovu umístěnou v historickém centru města. Školní zahrada, kterou lemují středověké hradby, zajišťuje škole výbornou klidovou zónu. Umístění školy je výhodné také z hlediska dopravní obslužnosti a dostupnosti všech výchovně vzdělávacích a kulturních zařízení.

Škola nabízí tyto obory vzdělávání: základní škola praktická, základní škola speciální a kurz pro doplnění základů vzdělání. Ve škole fungují dvě školská zařízení, školní družina a přípravný stupeň.

Škola z hlediska kapacity, účelnosti, vybavení

Škola disponuje těmito pracovišti:

a) školní budova

- 15 samostatných kmenových učeben,
- 5 odborných učeben (počítačová, logopedická, hudební, herní a audio-video, projekční),
- 5 dílen (kovo, dřevo, cvičná kuchyň a šicí dílna, keramická, textilní dílna).

Pro zajištění tělesné výchovy slouží tělocvična a učebna s vybavením zaměřeným na doplňující cvičební program (rekondiční, rehabilitační, kompenzační), venkovní hřiště na míčové hry (využití sportoviště ZŠ Školní náměstí). Pro činnost školní družiny s 1 oddělením je zajištěna 1 samostatná místnost. Zázemí školy tvoří dále 12 kabinetů, z toho 5 funguje jako přípravná materiálu pro dílny, a sklady. Jsou zde 2 sborovny, 1 knihovna, která slouží současně jako poradní místnost, a 4 kanceláře. Ve škole je vybudována vnitřní počítačová síť.

b) Odloučené pracoviště při DSS ve Slatiňanech

- Klášterní ulice – 5 učeben,
- Sluneční dům – 1 učebna.

Ve škole se vyučuje celkem ve 20 třídách, z toho je 11 tříd praktické školy a 9 tříd školy speciální, školní družina má 1 oddělení.

Výuka probíhá dle vlastních vzdělávacích programů. Speciální základní škola Chrudim je od roku 2008 partnerskou školou VÚP Praha, spolupracuje s tímto zařízením při tvorbě a realizaci ŠVP.

V ZŠ praktické se připravují žáci na budoucí přechod do odborných učilišť, v ZŠ speciální mají absolventi po ukončení desetiletého výukového programu možnost dalšího vzdělávání v praktické škole.

Pedagogičtí pracovníci

Pedagogický sbor tvoří celkem 30 pedagogických pracovníků, z toho 27 učitelů a 3 vychovatelky. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je využívána asistenční

práce – jde o asistentky pedagoga a osobní asistentky (tito nepedagogičtí pracovníci jsou hrazeni z jiných zdrojů). Poradní sbor ředitelky školy tvoří 7 členů pedagogického týmu.

Charakteristika žáků

Základní škola praktická zajišťuje výchovu a vzdělání žáků s lehkým mentálním postižením. Při práci se vychází z osobnosti dítěte a stupně jeho postižení, temperamentu, psychických zvláštností, specifických poruch učení a sociálního zázemí.

Základní škola speciální je určena pro žáky, kteří vzhledem k rozsahu svého mentálního postižení nejsou schopni zvládat učivo základní školy praktické. Jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu pro žáky v ZŠ speciální. Vzdělávací program ZŠ speciální umožňuje postupovat se všemi žáky individuálně, přizpůsobit se jejich potřebám a požadavkům. Vzdělávací stránka je rovnocenná stránce výchovné, proto jsou zastoupeny i složky výchovy.

Ve škole se vzdělávají také žáci s jiným zdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým, s vadami řeči, souběžným postižením více vadami a autismem. Školu také navštěvují žáci se zdravotním znevýhodněním – zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní, kteří vyžadují zohlednění při vzdělávání, a žáci se sociálním znevýhodněním, z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy. Převážná většina žáků je z Chrudimi, menší počet dojíždí z okolních obcí.

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Školní kurikulum je součástí života všech žáků, je prostředkem formování jejich osobnosti a přípravou na budoucí profesní zařazení. Vzdělávací program školy byl realizován s ohledem na tyto **priority**:

- dát spravedlivé příležitosti všem žákům tak, aby každý z nich mohl dosáhnout maxima svých možností,
- být vstřícnou školou ke všem dětem, rodičům, učitelům,
- připravit budoucí absolventy školy co nejlépe pro život po stránce vědomostní, osobní i společenské.

Vzdělávací program školy vychází z dlouhodobé koncepce rozvoje školy.

Dlouhodobá koncepce školy (zásady)

- Kvalitní výukou, zprostředkovanou žákům zajímavými, přitažlivými pracovními formami, účinnou a podnětnou motivací zaměřenou na rozvoj maximálně dosažitelného tvořivého myšlení žáků, budou učitelé i nadále vytvářet dobré jméno školy.
- Dobrým jménem školy, kvalitní přípravou žáků pro budoucí povolání získávat odpovídající naplněnost kapacity školy a zároveň udržet v povědomí veřejnosti přesvědčení, že má existence speciální základní školy smysl.
- Udržet i nadále klidnou, sdílnou a přátelskou atmosféru školy, založenou na partnerských vztazích mezi učiteli a žáky, na toleranci, vzájemné úctě a na pocitu odpovědnosti.
- Respektovat osobnost dítěte, posilovat jeho zdravé sebevědomí, přirozené aktivity a dovednosti.
- Dodržovat „Úmluvu o právech dítěte“ v práci všech zaměstnanců školy.
- Dbát na prevenci zneužívání návykových látek a podílet se na tvorbě volnočasových programů pro žáky.

- Systematicky působit proti vandalismu, násilí, xenofobii, intoleranci, šikaně a proti případným projevům rasismu mezi žáky.
- Usilovat o propojenost školy se životem.
- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a získané poznatky, dovednosti a podněty průběžně využívat pro další zlepšení celkové práce školy.
- Důsledně dbát na estetický vzhled školy a vlastní nápaditostí, tvůrčím přístupem všech (učitelů, žáků) pracovní prostředí zdokonalovat, vkusně obměňovat. Udržovat v pořádku i okolí školy. Vytvořit s dětmi a pro děti i pro všechny zaměstnance školy podnětné, radostné a příjemné pracovní prostředí.
- Zvyšovat aktivní podíl všech pracovníků na řízení a zlepšování práce školy.
- Sledovat kvalitu práce učitelů a ovlivňovat jejich profesní růst.

V čem spočívá úspěšnost plnění?

- Smyslem práce školy je, aby žáci chodili do školy rádi.
- Snaží se být školou otevřenou, komunikativní.
- Rozvíjí samostatnost žáků.
- Žákovská rada se aktivně podílí na vnitřním životě školy, její náměty, poznatky, postřehy i kritické připomínky byly průběžně hodnoceny, využívány k realizaci a ke zdokonalení funkčnosti školního programu.
- Má své školní vysílání – studio „ÚSMĚV“.
- Příjemné moderní vybavení školy žáky inspiruje, vychovává, ve škole nemají výrazné problémy s úmyslným poškozováním, ničením věcí.
- Ve škole se nezvoní, relaxační přestávky mají svůj program, zaměstnanci jsou vstřícní k požadavkům a potřebám žáků.
- Učí se nejen ve škole.
- Plánované akce (škola v přírodě, lyžování, plavání, exkurze) se škole i přes finanční náročnost daří realizovat.
- Aktivity vyplňují žákům maximum volného času.
- Zaměstnanci pracují s integrovanými žáky, individuální péče je průběžně zajištěna i nad rámec výuky. Jejich soužití v žákovském kolektivu školy je bezproblémové. Chování ostatních žáků k nim je vstřícné a přátelské.

Nadstandardní nabídky školního programu, které škola svým žákům nabízí:

Reedukační programy:

1. *Logopedická péče* – nabídka je poskytována všem věkovým kategoriím žáků podle jejich specifických potřeb.
2. *Relaxační cvičení* – jsou určena žákům s hyperkinetickým syndromem.
3. *Komunikační cvičení* – jsou zaměřena na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností; sociometrická cvičení zaměřená na řešení výchovných problémů jsou realizována ve spolupráci s SVP ARCHA.
4. Dále je využívána *Canisterapie a Hypoterapie*.
5. *Muzikoterapie* – využívá pozitivních podnětů z hudební oblasti pod odborným vedením.

Jedním ze stěžejních cílů školy je, aby si žáci odnesli do života: dovednost spolupráce v kolektivu, víru ve vlastní schopnosti, reálnou představu o svých možnostech a schopnost samostatného každodenního života; měli by vědět, na koho se obrátit v případě potřeby o pomoc, jak pečovat o své zdraví. Zároveň by měli mít potřebu dále se zdělat.

Zmíněné priority jsou součástí všech procesů, které ve škole probíhají. Z jejich popisu vyplývá, že si ředitelka školy i pedagogičtí pracovníci uvědomují priority tohoto typu školy a při plánování, realizaci i pravidelném vyhodnocování své činnosti mají jasnou představu o tom, kam chtějí školu směřovat. Z pozorování chodu školy vyplývá, že s nimi byli vyučující nejen seznámeni, ale že se staly samozřejmostí v každodenním fungování školy. Jsou tedy i oblastmi, které jsou sledovány v procesu autoevaluace.

2 HLAVNÍ ČÁST

Proces autoevaluace nebyl pro školu nový. Vzhledem k tomu, že je už 5 let zapojena do sítě Zdravých škol, procházela tímto procesem již v minulých letech. Proto se ředitelka školy společně s ostatními pedagogy rozhodla oba tyto procesy propojit vzhledem k tomu, že spolu velmi úzce souvisejí a navazují na sebe (přílohy č. 1 – 4).

Průběh autoevaluačních procesů ve škole

Ve škole pracuje dobře spolupracující tým. Všechny kroky daného procesu ředitelka školy projednávala s pedagogy. Při první pracovní poradě, která se týkala autoevaluace, ředitelka seznámila pedagogy s legislativní povinností zpracování vlastního hodnocení školy. Ze zápisů vyplývá, že si společně vyjasnili pojmy, jednotlivé fáze procesu, možnosti využití evaluačních nástrojů a společně si prezentovali, jak si tento proces představují. Vzhledem k tomu, že škola cítila velkou zodpovědnost za kvalitní naplánování, průběh a zpracování vlastního hodnocení, objednala ředitelka školy pro celý pedagogický tým vzdělávání na téma autoevaluace. V návaznosti na vzdělávací akci ředitelka školy předložila učitelům strukturu vlastního hodnocení školy k vyjádření. Osnova byla projednána a schválena na pedagogické radě a následovaly první kroky.

Důležitým faktem je to, že se na procesu autoevaluace od počátku podíleli všichni pedagogičtí pracovníci školy. Stanovili společně časový harmonogram plnění jednotlivých úkolů, jejich rozdělení mezi pedagogy, stanovili zodpovědnost za jednotlivé úkoly, termíny průběžného vyhodnocování a odevzdání úkolů. Společně se dohodli, že v prvním období budou využívat evaluační nástroje, které znají a se kterými mají ve škole zkušenosti. Šlo například o rozbor školní dokumentace, rozbor a sledování realizace ŠVP, sebehodnocení – učitelů a vedení školy (brainstorming, dotazníky s hodnotícím komentářem), sledování klimatu školy (rodiče, žáci, ARCHA), dotazníky, sociometrický průzkum, videomonitoring s hodnotícím komentářem a monitoring mimoškolní úspěšnosti žáků (sportovní, zájmová činnost, kulturní, reprezentace školy).

Důležitá pro školu byla i zpětná vazba – hodnocení ze strany ostatních institucí (zřizovatel, ČŠI, odborná pracoviště – PPP, ARCHA, ŠVP aj.), se kterými škola pravidelně a úzce spolupracuje. V této době zintenzivnila také spolupráce vedení školy s koordinátorkou tvorby ŠVP, výchovným poradcem a preventistou sociálně patologických jevů. Prvním novým nástrojem, který škole přinesl konkrétní výsledky, byla SWOT analýza, kterou vypracovával celý pedagogický sbor. Byly popsány silné a slabé stránky školy, hrozby a příležitosti. Dalšími užívanými nástroji, které si začali pedagogové více uvědomovat jako důležité, byly pozorování, rozhovory, pracovní porady, kontrola plnění harmonogramu autoevaluace, vyhodnocení projektu Zdravá škola, diskuze a zprávy, hodnocení koordinátora ŠVP, výchovného poradce a preventisty sociálně patologických jevů. Škola již dlouhodobě pracuje s cíli a vizemi, které má jasně formulované a jež jsou sdíleny celým pedagogickým sborem.

Mezi silné stránky autoevaluace ve škole patřil kvalitní zainteresovaný tým, zkušenosti z hodnocení projektu Zdravá škola (příloha č. 1), výborná znalost žáků školy a jejich rodinného zázemí, promyšlený systém plánování, fungování žákovské rady a efektivní spolupráce pedagogického týmu.

Z rozhovorů s učiteli ale vyplynulo, že se jim tato povinnost zdála zpočátku jako zbytečná administrativa a nechápali její smysl. Důvodem byl také již probíhající proces autoevaluace ve škole v rámci projektu Zdravá škola (příloha č. 2). Přesto se na vlastním hodnocení školy podíleli všichni pedagogičtí pracovníci, závěry z jednotlivých oblastí odevzdávali ředitelce školy, která zpracovala závěrečnou verzi (příloha č. 3).

Vzhledem k tomu, že škola měla již s procesem autoevaluace předchozí zkušenosti, pedagogové si velmi dobře uvědomovali specifickou tohoto procesu na daném typu školy, a to především v oblasti používaných autoevaluačních nástrojů. Zamýšleli se hlavně

nad využíváním dotazníků pro žáky a rodiče a nad relevantností zjištěných výsledků. Právě specifická dané cílové skupiny ukázala, že využívání dotazníků se nestane hlavním nástrojem zjišťování kvality v určitých oblastech (výsledky vzdělávání žáků, názory rodičů na kvalitu výuky, klima školy atd.). Zamýšleli nad tím, že potřebují nějakou zpětnou vazbu od žáků a od rodičů. Vytvořili proto ve spolupráci s odborníky krátké, jednoduché a stručné ankety, jejichž vyplnění nebylo tolik náročné na pochopení kladených otázek.

Ředitelka školy a mnozí pedagogičtí pracovníci si začali postupně více uvědomovat důležitost tohoto procesu a nutnost kvality jeho zpracování. Především v průběhu prvního autoevaluačního procesu si dle sdělení ředitelky školy ověřili kvalitu spolupráce pedagogického týmu a nutnost zapojení rodičů a žáků do tohoto procesu. Nyní vnímají autoevaluaci jako proces, který všichni ve škole akceptují, ale učí se s ním pracovat.

Zkušenosti, které přinesl škole první autoevaluační proces

Z prvního sebehodnocení vyplynuly závěry, které škola zapsala do materiálu **Vlastní hodnocení školy** (příloha č. 3). Ve fázi, kdy zaměstnanci začali pracovat s výsledky hodnocení a snažili se nastavit opatření pro další období, zjistili, že pokud budou chtít, aby proces probíhal co nejefektivněji a výsledky mohli využívat pro zlepšování kvality školy, je potřeba stanovit si konkrétnější cíle a oblasti, ve kterých se chtějí jako škola zlepšovat. Hledali proto cestu, jak konkretizovat problematické oblasti, ve kterých chce škola dosahovat lepších výsledků, a stanovovat tak jasné konkrétní cíle v jednotlivých oblastech. To souviselo i s používáním evaluačních nástrojů v takto specifické škole (viz výše), vyhodnocováním a správným rozpoznáním závěrů a nastavením konkrétních opatření.

V první fázi si škola vyzkoušela jako důležitý evaluační nástroj již zmíněný dotazník zaměřený především na oblast klimatu školy. Jednalo se o dotazníky pro vyučující a žáky (atmosféra školy) a dotazníky pro rodiče (spokojenost se školou). Jak již bylo uvedeno, uvědomili si, že využívání tohoto nástroje v této specifické škole je velmi obtížné. Ve většině případů ho nelze využít ve speciální škole. I v praktické škole využívali monitorování a hodnocení situace ve škole a třídách formou dotazníku velmi málo, neboť žáci nejsou zvyklí odpovídat samostatně, otázce hned dobře neporozumí, je třeba jim je více, opakovaně přiblížit a vysvětlit. Tím může dojít k částečnému zkreslení konečného výsledku. Stejně tomu bylo s dotazníky pro rodiče, neboť značná část z nich je ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, nezaměstnaných, žijících v azylovém domě atd. Někteří se o svoje děti nezajímají a do školy vůbec nedocházejí. Bylo velmi obtížné vysvětlit jim smysluplnost a důležitost vyplnění dotazníků a jejich navrácení zpět.

Další zkušeností pro školu bylo uvědomění si důležitosti propojení s ostatními projekty, ve kterých je škola zapojena. I zde provádí škola vyhodnocování.

Po ukončení prvního procesu autoevaluace ve škole si začali ředitelka školy a její spolupracovníci zřetelně uvědomovat nutnost efektivní týmové spolupráce založené na osobní zodpovědnosti každého učitele, stanovení konkrétních kroků v konkrétních obdobích a hlavně na průběžném vyhodnocování údajů.

Aby zvýšili kvalitu daného procesu, celý pedagogický sbor se dohodl na formě dalšího společného vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti autoevaluace; ředitelka školy zřídila poradní sbor (širší vedení školy), který měl za úkol ve spolupráci s ní řídit autoevaluační proces.

Zvolená sledovaná oblast v procesu autoevaluace školy v dalším období

Pro sledování procesu autoevaluace pro tuto studii jsme společně s ředitelkou školy zvolili oblast, který byla v minulém období hodnocena jako stěžejní úkol pro další evaluační období, citují:

- „Prevence rizikového chování – rozvoj osobnosti.

- Zvolit jiné formy spolupráce s rodiči – jak je zapojit, jak je nenásilným a neformálním způsobem „vzdělávat“.
- Více otevřít vzdělávací program rodičům (zvýšit četnost a realizovat různá specifická zaměření dnů otevřených dveří, projektové dny ...).
- Pokračovat ve vzdělávací, poradenské nabídce pro rodiče (využít četnější spolupráce s odb. pracovišti).“ (Vlastní hodnocení školy, přílohy s. 84)

Specifické cíle, které si škola stanovila:

- Snížení záškoláctví a množství neomluvených hodin – důsledné sledování a zaznamenání, spolupráce s dětskými lékaři a pravidelná spolupráce s oddělením sociální prevence Městského úřadu Chrudim.
- Zlepšit spolupráci s rodinami se sociokulturně znevýhodněného prostředí, v některých případech jde o velmi špatné rodinné zázemí.
- Snaha o vtažení rodičů do života školy.
- Pravidelné pořádání projektových dní, kde mají rodiče možnost si se svými dětmi něco vyrobit (zaměření bývá tematické). Hotový výrobek si mohou společně odnést domů (toto je velmi důležitý faktor, který ve značné míře rozhoduje, zda rodiče do školy přijdou).
- Zavedení hygienického programu (možnost osprchování se, umytí hlavy, používání hygienických prostředků – mýdlo, šampón, fén, hřeben – slouží především rodinám, které mají problém s hygienou v domácnosti, žáci mají možnost využít této nabídky ve stavu nouze – je to forma nabídky, škola si uvědomuje velkou potřebu diskrétnosti při jednání s rodiči i se žáky).
- Zavedení plánovaného vzdělávání rodičů ve spolupráci s poradenskými pracovišti.
- Spolupráce s psychologem, především v době konání projektových dní, kdy rodiče do školy přijdou.

Jedním z nejdůležitějších kroků v procesu autoevaluace v dalším hodnotícím období bylo zřízení poradního sboru ředitelky školy, který má 6 členů a stal se koordinátorem autoevaluačních procesů ve škole. Jedná se o tzv. širší vedení školy.

Ve škole funguje funkční a propracovaný systém plánování. Na školní rok je zpracováván tzv. Program školy, na jehož vyhotovení se podílejí všichni pedagogové a který je významným východiskem pro hodnocení a zpracování vlastního hodnocení školy. Dále jsou ve škole zpracovávány plány práce na jednotlivé měsíce a týdny, které jsou na pravidelných měsíčních pracovních poradách průběžně vyhodnocovány.

Stejně tak byly naplánovány jednotlivé kroky směřující k plnění zvolených cílů, časový harmonogram a zodpovědnost za jejich plnění. Byly nastíněny nástroje, kterými se bude plnění cílů vyhodnocovat. V závěru hodnotícího období si ředitelka školy spolu s pedagogy uvědomili, že je důležité stanovit přesně a předem i jasná kritéria a indikátory, podle kterých budou splnění cílů vyhodnocovat. Pro vyhodnocování kvality v těchto oblastech byly zvoleny nástroje, které daly škole zpětnou vazbu k tomu, zda jsou nabízené aktivity a programy akceptovány a zda bude možné na nich dále pracovat a rozvíjet je. Těmito **nástroji byly především: pozorování, rozhovory se žáky, s rodiči, s učiteli, sledování absence žáků, návštěvnosti programů a projektů pro rodiče, rozbor školní dokumentace, sebehodnocení učitelů a vedení školy** (brainstorming, dotazníky s hodnotícím komentářem), **sledování klimatu školy** (rodiče, žáci, ARCHA), **dotazníky pro učitele, ankety, sociometrický průzkum, videomonitoring s hodnotícím komentářem a monitoring mimoškolní úspěšnosti žáků** (sportovní, zájmová činnost, kulturní, reprezentace školy).

V závěru školního roku, všichni pedagogové odevzdali své podklady poradnímu sboru a ředitelce školy a nastala fáze zpracování. Na závěrečné poradě a poslední pedagogické radě školního roku 2009/2010 byly závěry prodiskutovány a byl zvolen postup, jak bude vedení školy zpracovávat závěrečnou zprávu z Vlastního hodnocení školy. Zpráva byla projednána na pedagogické radě v srpnu, všichni učitelé měli možnost cokoliv doplnit a připomínkovat (příloha č. 4)

3 SHRNUÍ

Díky kvalitně spolupracujícímu pedagogickému týmu, kde funguje vzájemná akceptace a předávání zkušeností, tolerance názorů, ochota dělat „práci navíc“ a týmu, ve kterém je zavedena jako samozřejmost diskuze a hledání společných řešení, je i přístup k autoevaluaci zodpovědný. Ze strany učitelů je vedení školy hodnoceno velmi dobře, učitelé si váží otevřeného přístupu a možnosti podílet se na chodu školy. Vize a cíle jsou sdíleny celým pedagogickým sborem a jsou výsledkem společné práce. Tato škola je příkladem toho, že spolupracující a vzájemně se akceptující tým pomáhá zvyšovat kvalitu práce ve škole.

Právě vzájemná spolupráce pomohla škole zorientovat se v problematice autoevaluace, umí své silné i slabé stránky nejen jasně definovat, ale společně hledat možnosti, jak kvalitu v daných oblastech zlepšovat.

Negativa z pohledu pedagogů a vedení školy, která ovlivnila proces autoevaluace:

- V prvním procesu autoevaluace si ředitelka školy uvědomila, že věnovali menší prostor škole speciální.
- Bylo nutné vyjasnit si s učiteli smysluplnost autoevaluace (již plánování a vyhodnocování prováděli v projektu Zdravá školy).
- Vyšší počet pedagogů před odchodem do důchodu – ubývající motivace.
- Spolupráce s rodiči – nezájem některých rodičů o dění ve škole, o vzdělávání jejich dětí).
- Volba některých nástrojů (např. dotazníky rodičům a žákům).
- Přibývající počet žáků s psychiatrickým postižením, nevyhovující rodinné zázemí, nezodpovědný přístup rodičů při zajišťování základních potřeb dítěte (např. hygiena, medikace.....), zvyšující se agresivita a destruktivní chování žáků, časté kombinace postižení. I když se na první pohled zdá, že tyto negativní jevy by neměly mít vliv na autoevaluační proces, určitě mají. Především na dosování některých cílů, které si škola stanovila.

Pozitiva školy z pohledu pedagogů a vedení školy, která pozitivně ovlivnila proces autoevaluace:

- Zapojení do projektu Zdravá škola (přílohy č. 1 a 2).
- Demokratické a efektivní vedení školy.
- Sounáležitost a společné formulování jasných vizí a cílů školy.
- Konkrétní a promyšlené plánování a pravidelné průběžné vyhodnocování plnění plánu a cílů na jednotlivá období (ať už krátkodobá nebo střednědobá) za spoluúčasti celého pedagogického sboru.
- Velmi dobře spolupracující tým s výbornými organizačními schopnostmi a erudovaností.
- Spokojenost žáků a rodičů.
- Výborná spolupráce se zřizovatelem (zřizovatelem školy je město).
- Fungování žákovské rady – otevřenost ve vyjádření názorů žáků, připomínky, řešení problémů.
- Vynikající materiální podmínky.
- Výborné pracovní zázemí pro učitele.
- Projektová činnost.
- Spolupráce s VÚP Praha.
- Spolupráce s dalšími odbornými institucemi.
- Vzdělávání pro celou sborovnu.

I přes všechny překážky, které školy musí ve svém procesu autoevaluace překonávat, je nutno říci, že tato škola je dobře fungující organismus, jehož hlavním cílem je dát spravedlivé příležitosti pro všechny žáky tak, aby každý z nich mohl dosáhnout maxima svých možností, být vstřícnou školou ke všem dětem, rodičům, učitelům a

připravit budoucí absolventy školy co nejlépe pro život po stránce vědomostní, osobní i společenské. Ke zkvalitňování všech těchto procesů škole v poslední době pomáhá i zavedení jasného systému autoevaluace, který škole pomůže v dosahování co nejvyšší kvality.

Metody vzniku PDP, použité materiály, respondenti

Proces autoevaluace ve škole byl popsán hlavně na základě podrobného poznání chodu školy a činností s ním souvisejících. Ředitelka školy a jednotliví pedagogičtí pracovníci poskytli informace a zkušenosti z toho, jak sami procesem procházeli.

V první fázi se jednalo především o studium dokumentace školy, která s autoevaluací souvisí, pozorování chodu školy, účast na poradách, na pedagogické radě a probíhajících projektech.

Prostudovány byly:

- Školní vzdělávací program – část věnovaná výchovným a vzdělávacím strategiím a autoevaluaci školy.
- Koncepce rozvoje školy, plán rozvoje, program školy, dlouhodobé cíle školy.
- Zprávy z vlastního hodnocení školy (přílohy č. 3 a 4).
- Materiály týkající se projektu Zdravá škola – plánování i vyhodnocování (přílohy č. 1 a 2).
- Výroční zprávy školy (www.spzschrudim/projekty.cz).
- Zápisy z jednání pedagogických rad.
- Zápisy z jednání pracovních porad.
- Zápisy z jednání s rodiči.
- Zápisy z jednání poradního sboru ředitelky školy.
- Plán autoevaluačních činností.
- Dotazníky pro učitele, rodiče a žáky.
- Závěry ze SWOT analýzy školy.
- Souhrn opatření na základě zjištěných nedostatků.
- Webové stránky školy.
- Školní řád.

Většina jednání probíhala převážně s ředitelkou školy. Při účasti na poradách a projektech probíhala jednání i s učiteli, především s koordinátorkou ŠVP, s výchovnou poradkyní a preventistkou sociálně patologických jevů.

Příloha č. 1

Speciální základní škola Chrudim Školní náměstí 228

Projekt

Škola podporující zdraví

Hodnocení, rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008 / 2009

**Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok
2007/2008**

2.1.1. Pohoda věcného prostředí

Převážná většina úkolů při navozování pohodové atmosféry, vytváření útulného a bezpečného prostředí pro celé školní společenství byla splněna. Příjemné, účelné a estetické prostředí školy je velmi pozitivně vnímáno žáky, rodiči i veřejností. Avšak vzhledem k narůstající agresivitě problémových žáků, jejich obtížné

zvladatelnosti bylo nutno navýšit finanční prostředky na opravy zařízení a vybavení. **Je nutné důsledně učit a vést žáky k péči o učebnice, své pracovní místo, prostředí třídy, školy a jejího okolí!**

Daří se :

- rozvoj estetického cítění
- řízené rozhovory s dětmi
- prostory pro relaxaci
- sedáky dokoupeny
- motivace při separaci odpadů
- dovybavování pracovní muzikoterapie
- materiál pro keramickou dílnu
- doplňování knihovny
- distribuce časopisů
- cvičná kuchyň
- obchůdek zdravé výživy
- dotované mléko
- nákup relaxačních pomůcek
- dovybavení PC učebny
- vymalování 1. poschodí
- nové obklady potřebných prostor
- funguje odvoz sběru, zajištěn kontejner na papír
- instalace průtokových ohřivačů na WC

Částečně:

- spoluzodpovědnost žáků za svěřené úseky
- zapojení do plánu úprav zahrady (nebyla jednání)

Nedaří se:

- instalace zahradního nábytku (vliv počasí)
- práce s rodiči obtížná, nedaří se zapojení problémových žáků
- obměna stolních her letos neproběhla (nebyl požadavek)
- nebyl nalezen prostor pro trvalé umístění „Obchůdku zdravé výživy“

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Prostřednictvím útulného, bezpečného a podnětného prostředí pro celé školní společenství vytvářet příznivý vztah ke školnímu a pracovnímu prostředí a navozovat pohodovou atmosféru.

Prostředky:

- citlivě pečovat a rozvíjet u žáků estetické cítění (bez vnucování, s respektováním osobitosti vkusu)
- vysvětlovat rodičovské veřejnosti důležitost věcného prostředí, požádat o spolupráci
- zapojit děti v co největší míře do úprav prostředí školy (vytvářet prostředí pro děti)
- vést děti k zodpovědnosti za svěřené úseky
- dotvářet prostory pro relaxaci
- průběžně doplňovat pomůcky v kabinetech a dílnách podle aktuální potřeby
- za příznivých podmínek přenášet výuku do venkovních prostor, využívat zahradní nábytek
- dle aktuální potřeby obměňovat stolní hry ve třídách
- prioritně dbát na vybavenost školních dílen a kabinetů školní zahrady
- podporovat materiálně-technickým vybavením pracovní muzikoterapie
- vyčlenit prostředky na provoz keramické dílny
- nadále doplňovat žakovskou a učitelskou knihovnu
- pokračovat v distribuci časopisů
- prohlubovat teoretické i praktické znalosti o zdravé výživě prostřednictvím vybavení dívčí pracovní
- pokusit se o zkvalitnění nabídky nápojů v rámci pitného režimu
- pravidelná kontrola teploty v prostorách školy, správné větrání
- citlivě korigovat vkus žáků rozvíjet estet. cítění, vycházet z věkových zvláštností, respektovat osobitý vkus, nevnučovat
- rozvíjet spolupráci s rodiči
- vytvářet prostředí pro děti, ale důrazně dbát na čistotu, pořádek a zodpovědnost, a zapojit děti do úprav prostředí třídy, školy (vyzkoušet v omezené míře „Patronáty“)
- dle možností se podílet na úpravách zahrady a okolí školy
- trvale pracovat na vytváření podmínek pro separaci odpadu
- zvážit trvalou instalaci Obchůdku zdravé výživy
- podporovat znalosti o zdravé výživě vybavením cvičné kuchyně
- sledovat nabídku relaxačních pomůcek pro děti i dospělé
- podporovat materiálně technické vybavení pracovní muzikoterapie, keramické dílny, žakovské a učitelské

knihovny – pravidelná kontrola větrání, teploty tříd, dodržování bezpečnostních a hygienických norem

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
zvýšit dohled na šetření majetku	všichni zaměstnanci	trvale
formování estetického cítění	všichni zaměstnanci	trvale
práce s rodiči	TU	třídní schůzky
přednáška „Organizace volného času v rodině“	Rui (PPP)	plen. zas. 10/08
spoluzodpovědnost žáků za svěřené úseky	Žák. rada	9/2008 průběžně
prostory pro relaxaci	všichni zam.	trvale
dle fin. prostř. dokupování relax. sedáků	TU + ZŘŠ	průběžně
instalace zahradního nábytku	Van.	dle počasí
sledovat a zapojit se do plánu úprav zahrady	ŘŠ, ZŘŠ	průběžně
motivace dětí i dospělých při separaci odpadů	Mi.	trvale
dovybavování pracovny muzikoter.	Win.	průběžně
obměna stolních her	ZŘŠ	průběžně
materiál pro keram. dílnu	Win.	9/2008
doplňování knihovny	Rui.	12/2008, 5/2009
distribuce časopisů	ŘŠ, Šaf.	1 x měsíčně
prostory pro sběr	Čap., ZŘŠ	dle možností
cvičná kuchyně	Van.	průběžně
Obchůd. zdravé výživy	Pil.M., Win.	9/2008
dotované mléko	Rui, Kopč.	celoročně
nákup relaxačních pomůcek	pověř. prac	průběžně
údržba relaxačních kobereců	uklížečky	průběžně

**Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok
2007/2008**

2.1.2. Pohoda sociálního prostředí

Všichni pracovníci školy se trvale snaží o příjemné pracovní klima, funkční vztahy úcty a důvěry, respektu a tolerance. Bohužel se daří jen částečně nebo zcela nedaří ovlivňovat problémovou skupinu dětí, která nezvládá běžnou každodenní slušnou komunikaci. Tito žáci reagují vulgárně, odmítají spolupracovat, jsou hrubí, zcela bez ochoty přijmout nabízenou pomoc. Nezvládnutelným problémem se stalo kouření několika nejstarších žáků.

Daří se:

- projevy šikany, agrese se řeší, ne vždy zcela účinně
- sleduje se atmosféra, o problémech se hovoří
- nárůst kouření, agresivity, vulgarity, pokusů o šikanu
- práce ve skupinách se využívá
- velmi kvalitně pracuje ŽR
- schránka důvěry je využívána jen výjimečně
- žáci většinou otevřeně a slušně sdělují své požadavky, názory
- vytváří se podmínky pro zapojení asistentek
- žáci jsou spoluúčastní při řešení kázeňských přestupků
- využívá se komunitní kruh
- pokračuje (dle možností) formování právního vědomí
- je sledována odborná literatura
- spolupracujeme s Archou, dalšími institucemi a občanskými

sdrúženými

- pokračuje canisterapie a hipoterapie
- probíhá průzkum sociálně patologických jevů

Částečně:

- projevy šikany, agrese se řeší, ne vždy zcela účinně

Nedaří se:

- zvládat agresivní výpady některých žáků
- zamezit kouření v prostorách školy (několik nejstarších žáků)

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Utvářet vztahy vzájemné důvěry, přirozené úcty, respektu a otevřené komunikace mezi dětmi a dospělými.

Prostředky:

- stanovit si návyky zdravé výživy a zdravého životního stylu jako priorit
- ŠVP jako pracovní dokument
- zájem o dění, nebýt pasivní a lhostejný
- prohlubovat spolupráci s asistentkami
- spolupráce s institucemi, občanskými sdruženími, ...
- spolupráce s ŽR
- spolupráce s Radou školy
- komunitní kruh
- schránka důvěry
- pomoc novým žákům v zapojení do třídního kolektivu
- podpora pozitivních prožitků
- práce s odbornou literaturou
- monitoring atmosféry školy
- řešení veškerých patologických projevů
- učit empatii
- učit asertivnímu chování a využívat psychosociální hry

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
účastnit se školení, supervize – naučit se zvládat obtížné situace	všichni vyuč.	trvale
vytvořit mechanismy zabraňující, omezující kouření žáků	vedení školy, ostatní vyuč.	9/08 průběžně
umožnit dětem sdělovat zážitky, zvolit si odpovídající formu	všichni vyuč.	trvale
ŠVP s prostorem pro prohlubování návyků zdravé výživy a zdravého životního stylu	Ša, Kr. všichni zam.	průběžně
monitoring atmosféry	všichni zam.	průběžně
podpora pracovní atmosféry	všichni zam.	průběžně
vytvářet pracovní podmínky pro asistentky	ved. školy, TU	trvale
pokračovat v organizaci akcí po vyučování nebo pobytových mimo školu	TU, pověření prac.	průběžně
střídání forem výuky	všichni vyuč.	trvale
týmová spolupráce	všichni zam.	trvale
plány práce	spr. sbor	měsíčně
informační systém	Rui, TU	průběžně
využívat inf. na web. str.	Hol., Win.	průběžně

cvičení pro dospělé	Hol.	1 x týdně
sest. kvalitní a zajímavou nabídku zájmových kroužků	ved. kroužku	9 / 2008
využívat volbu, např. dom. cv.	dle zájmu	trvale
spoluprac. syst. s Archou	zainteres. vyuč.	měsíčně
zapojovat se do soutěží	všichni vyuč.	trvale
pokračovat ve vzdělávacích akcích	všichni zam.	trvale
průzkum soc. pat. jevů	TU, Jirásek, VP	1/09, 6/09
dotazníky (atmosféra školy)	TU	12/08,05/09

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008

2.1.3. Pohoda organizačního prostředí

Vytváření a prohlubování návyků zdravého životního stylu vyplývá z ŠVP. Jeho propagace a podpora je závazná pro všechny pracovníky. Provoz školy je organizován v souladu s psychohygienickými zásadami.

Daří se:

- + sdělování zážitků dětmi, vytváření klimatu zájmu a důvěry, organizace je dána vyučujícími
- + fungující inf. systém pro děti (nutná dopomoc učitele)
- + týmová spolupráce na dobré úrovni
- + doplňování ŠVP v souladu s potřebami projektu Zdravá škola
- + vzdělávání (kritické myšlení, skupinová práce, hodnocení, ...)
- + cvičení pro dospělé
- + masáže pro dospělé
- + zájezd, exkurze pro dospělé
- + realizovat odpoledne pro dospělé
- + zapojování do soutěží

Částečně:

- využívání overbalů, gymbalů omezeně (organizační obtíže)
- využívat volbu např. domácí cvičení

Nedaří se:

- ovlivňování části žáků a jejich rodičů při změně životního stylu

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl :

Organizovat provoz školy a činnost dětí v souladu s psychohygienickými potřebami dětí, nenásilně pěstovat u žáků potřebu režimu a vnitřní potřebu pohybu. Utvářet návyky zdravého životního stylu.

Prostředky:

- zdravá výživa a zdravý životní styl chápat jako prioritu
- ŠVP jako pracovní dokument
- zkvalitňování funkčního informačního systémů
- webové stránky
- učit děti vyhledávat a pracovat s informacemi
- pracovat týmově
- hledat cesty ke zlepšení spolupráce s rodiči
- využívat nové formy výuky

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
přednáška „Zdravý životní styl“ (pro rodiče)	Či., Rui.	01/09
pokračovat ve sdělování ranních zážitků	všichni vyuč.	trvale
pracovat podle ŠVP	Ša, Kri všichni zam.	průběžně
pracovat se ŠVP	všichni zam.	průběžně
podpora pracovní atmosféry	všichni zam.	průběžně
spolupracovat s rodiči na vytváření pevného režimu dne	ved. školy, TU	trvale
pokusit se o větší využívání overbalů, gymbalů	TU, vyuč. TV	průběžně
střídání forem výuky	všichni vyuč.	trvale
týmová spolupráce	všichni zam.	trvale
plány práce	spr. sbor	měsíčně
zkvalitňovat informační systém	Rui, TU	průběžně
využívat inf. na web. str.	Hol., Win.	průběžně
cvičení pro dospělé	Hol.	1 x týdně
nabízet kvalitní a zajímavé	ved. kroužku	9 / 2008

zájmové kroužky		
využívat volbu, např. dom. cv.	dle zájmu	trvale
spoluprac. syst. s Archou	zainteres. vyuč.	měsíčně
zapojovat se do soutěží	všichni vyuč.	trvale
relaxační odpoledne pro dospělé	Rui.,	2x ročně

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008

2.2.1. Zdravé učení - Smysluplnost

V souladu s ŠVP klademe důraz na řešení praktických úloh ze života. Abstrakce je pro naše žáky téměř nedostupná. Taktéž je velmi náročné přesvědčovat rodiče o potřebě a nutnosti pracovat a celoživotně se vzdělávat. Trvale zkoušíme nejrůznější způsoby k získání zájmu žáků.

Daří se :

- dle možností řešit praktické úlohy ze života (různé výsledky)
- měnit formy práce
- více využívat skupinové vyučování
- zapojení do projektů Bezpečná cesta, Zdravé zuby, Pomůžeme pohádkou, Na -kolo jen s přilbou, Zdravá rodina nekouří, Prevence úrazů, ...
- separace odpadů

Částečně:

- rozvoj volných vlastností

Nedaří se:

- učíme diskuzi, ale ne všechny děti pravidla přijímají
- překonávat negativní vliv některých problémových rodin, které nejsou nakloněny potřebě a nutnosti pracovat
- přesvědčovat o nutnosti celoživotního vzdělávání

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Poskytnout dětem praktické poznatky a dovednosti, podporovat zájem a vést je k pochopení, že je nutné se stále vzdělávat.

Prostředky:

- řešit praktické úkoly
- podporovat radost z učení, úspěchu
- využívat dramatizaci pro řešení životních situací (nákupy, konflikt, ...)
- využívat skupinovou práci
- učit diskuzi podle pravidel
- zajišťovat exkurze
- vyhledávat nové projekty, pokračovat v započatých projektech
- učit sebehodnocení, kritice, sebekritice
- rozvíjet kontakty s bývalými žáky
- sledovat měnící se hierarchii hodnot
- vypracování a kvalitní IVVP

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
řešení praktických úloh	všichni vyuč.	trvale
střídání forem práce	všichni vyuč.	trvale
práce ve skupinách	všichni vyuč.	průběžně
využití dramatizace	všichni vyuč.	průběžně
učit diskuzi	vyuč. OV, TU	průběžně
sledovat a vyhledávat rizika	všichni	trvale
vyhledávat nové projekty	všichni vyuč.	průběžně
separace odpadů	Mil.	trvale
pokrač. v projektech	pověření prac.	průběžně
vypracování efekt. mat.	všichni vyuč.	trvale
vyprac. konkrétní IVVP	TU	průběžně
zajišťovat exkurze	všichni vyuč.	průběžně

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008

2.2.2. Zdravé učení - Možnost výběru, přiměřenost

Škola i v tomto roce nabízí širokou škálu zájmových kroužků. Snažíme se o seberealizaci dětí v co nejvyšší míře. Zaměřujeme se na ty žáky, kteří o nabídky mají zájem. Na skupinu těžko ovlivnitelných dětí (i rodičů) je vynakládáno velké úsilí, úspěchy jsou však proměnlivé. Přiměřenost a individuální přístup je prvořadý pro všechny pracovníky.

Daří se :

- rozsáhlá nabídka zájmových kroužků, exkurzí, výletů, přednášek, terapií
- široká nabídka pro rodičovskou veřejnost
- zapojování do soutěží
- konkrétní IVVP

Částečně:

- obtížně se mění stereotypy (nezájem)
- využívání volby přímo ve výuce naráží na možnosti dětí

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Umožnit dětem seberealizaci vzhledem k jejich individuálním schopnostem. Výběrem a možnostmi volby vést žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Prostředky:

- upřesňovat, doplňovat ŠVP
- rozšiřovat nabídku služeb pro děti i rodiče
- nabídka zájmových kroužků reaguje na poptávku
- IVVP dle potřeb ve spolupráci s ŘS a PPP, PC
- diferenc. učiva dle schopností
- využívat volby dle možností
- učit plánovat, odhadovat nutný čas
- zapojovat se do soutěží a těl. aktivit

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
pracovat podle ŠVP	všichni vyuč.	průběžně
nabízet zajímavé zájmové kroužky	ved. kroužků	9 / 2008
vypracovávat kvalitní IVVP	TU	9 / 10 2008

využívat volbu, výběr	všichni vyuč.	trvale
zapojovat se do soutěží	všichni vyuč.	průběžně
nenechat se odradit neúspěchy	všichni prac.	trvale

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008

2.2.3. Zdravé učení - Spoluúčast a spolupráce

Průběžně se stále učíme technikám napomáhajícím k rozvoji spoluúčasti a spolupráce. Pravidelně provádíme analýzy vztahů v kolektivech. Daří se zapojování nesmělých dětí, nových žáků do třídních kolektivů. Vzhledem k problémům s některými žáky je spolupráce dospělých naprostou nezbytností!

Daří se:

- analýzy vztahu v kolektivech
- využívání socioher
- včasná diagnostika nesmělých dětí
- týmová spolupráce

Částečně:

- projektové dny
- uzpůsobování prostředí ve třídách ke spolupráci

Nedaří se:

- zpětná vazba
- silné individuality spolupráci odmítají
-

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl :

Očekáváme-li od druhých pomoc, musíme být schopni jí přijmout a zároveň také sami něco nabídnout.

Prostředky:

- zvážit projektové dny
- budovat přirozenou autoritu
- využívat empatii
- spolupracovat s odborníky (mutismus, autismus, negativismus, ...)

- umožňovat dětem zážitky ze společné práce
- důkladně se připravovat na zadávání skupinové práce
- dovytvářet prostředí vhodné pro spolupráci

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
analýza vztahů v kolektivu	TU	trvale
hierarchie hodnot žáků	TU, Archa	průběžně
využívat sociohry k ovlivňování vztahů	všichni vyuč.	trvale
spolupráce a spoluúčast jako nezbytný způsob života člověka	všichni zam.	trvale
uspořádat prostředí ve třídách pro lepší spolupráci a komunikaci	TU	9/2007
rozšiřovat využívání metod kooperativního učení (dle stavu, možností)	všichni vyuč.	průběžně
účast na seminářích	všichni	průběžně
předávání zkušeností	všichni	Trvale
týmově spolupracovat	všichni zam.	Trvale
dítě nepodceňovat ani nepřeceňovat	všichni zam.	trvale
včasná diagnostika nasmělých, nekomunikativních, afatických dětí	TU, ŘŠ, PPP	po nástupu do školy
využívat zpětnou vazbu	všichni vyuč.	průběžně

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008

2.2.4. Motivující hodnocení

V rámci prací na ŠVP i vzdělávání se zlepšuje úroveň motivujícího hodnocení. Daří se i kvalitnější průběžná a čtvrtletní hodnocení (vytvářejí se nové varianty). Nedochozí k přetěžování žáků. Je třeba pokračovat v osvětě pro rodiče na téma – hodnocení.

Daří se:

- citlivé spravedlivé hodnocení

- nepřetěžování žáků
- povzbuzování iniciativy
- snaha o vyrovnávání handicapů

Částečně:

- zlepšování úrovně slovního hodnocení
- osvěta pro rodiče na téma - hodnocení

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl :

Trvale posilovat vědomí, že naše škola hodnotí citlivě, spravedlivě, posiluje sebedůvěru, neformuje nezdravé sebevědomí, umí rozvíjet iniciativu.

Prostředky:

- zohledňovat individuální možnosti a limity
- dotací časovou, pomůckami, ... vyrovnávat handicap
- uplatňovat kritéria z ŠVP
- motivovat
- povzbuzovat
- střídat formy hodnocení
- hledat nové způsoby hodnocení
- bránit stresovým situacím
- mít právo na vysvětlení (děti i dospělí)

Cíl hodnocení :

Osobní zodpovědnost !!

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
využívat nové poznatky	všichni vyuč.	trvale
vést k osobní zodpovědnosti	všichni vyuč.	trvale
nestresovat žáky i dospělé	všichni vyuč.	trvale
respektovat individuální zvláštnosti	všichni vyuč.	trvale
nepřetěžovat	všichni vyuč.	trvale
vyrovnávat handicapy	všichni vyuč.	trvale
učit se slovnímu hodnocení	všichni vyuč.	trvale
vzdělávat se v umění hodnotit	všichni vyuč.	trvale

spolupracovat s rodiči	všichni vyuč.	trvale
informovat rodiče o nových poznacích	všichni vyuč.	trvale

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008 – Otevřené partnerství

2.3.1. Škola – model demokratické společnosti

Celá společnost se potýká s problémy uplatňování práv a plnění povinností. Učení osobní zodpovědnosti, plnění povinností, ale i osobním postojům, je věnována velká pozornost. Je obtížné měnit návyky nejen dětí, ale i nedodržování pravidel a norem u některých rodičů. Úkol je pro nás trvalý a dlouhodobý.

Daří se:

- podporujeme demokratické principy
- probíhají diskuze nad Školním řádem

Částečně:

- narážíme na nespolupráci některých rodičů

Nedaří se:

- vliv patolog. rodinného prostředí je značný
- přílišné zjednodušení teorie může vést k vulgarizaci pojmů
- velmi dobrá spolupráce s mluvčí České policie (besedy, ..),
metodičkou prevence

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Vytvářet partnerské prostředí na základě odpovědnosti, přirozeném dodržování pravidel, spravedlnosti, spolupráce a svobody. Naučit přijímat demokracii jako vrcholně odpovědný model fungování společnosti i společenství školy.

Prostředky:

- seznamování s právy a povinnostmi

- vypracovávat kontakty
- přenášet zodpovědnost na děti i dospělé
- učit příkladem
- spolupráce s rodiči, osvěta
- nezasahovat a respektovat kompetence druhých

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
podpora demokratických principů	vedení školy, všichni zam.	trvale
diskuze nad Řádem školy	ŘŠ – Žák. rada, TU	září, průběžně
přenášení zodpovědností, kontrola úkolů	všichni vyuč.	průběžně
spolupráce s rodiči	ŘŠ – SRPDŠ, TU, všichni vyuč.	průběžně
netradiční formy práce, předávání zkušeností	všichni vyuč., metod. sdružení	průběžně
učit právnímu vědomí	všichni vyuč., OV	průběžně
spolupráce s MěP a PČR	pověř. prac.	průběžně

Hodnocení rámcového plánu školy za školní rok 2007/2008

– Otevřené partnerství

2.3.2. Škola - kulturní a vzdělávací středisko

Škola má velmi dobré jméno mezi veřejností, je platnou a nutnou součástí vzdělávacího systému a institucí ve městě.

Daří se :

- rozšiřují se kontakty s městem
- proběhly úspěšné Dny otevřených dveří
- velmi úspěšná vystoupení dramatického kroužku
- prezentace školy na výstavách, jarmarcích
- velmi dobrá je spolupráce se „Zdravým městem“
- rozšířila se spolupráce s kurátory a sociálními pracovníci
- zapojili jsme se do veřejně prospěšných prací
- spolupráce s oddělením prevence kriminality
- spolupráce s Jitřenkou
- pravidelná aktualizace webových stránek
- informace v tisku

Částečně:

- spolupráce při osvětě s ostatními ZŠ města

Nedaří se:

- CIP připraven, bez odezvy
- rodiče nevyužívají možnosti zapůjčování literatury

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Docílit renomé Zdravé školy, která je otevřená veřejnosti a je pozitivně veřejností přijímána.

Prostředky:

- rozvíjet a rozšiřovat kontakty s organizacemi a institucemi
- pořádat Dny otevřených dveří
- vystoupení dramatického kroužku
- vylepšovat webovou stránku
- podporovat projekty na pomoc potřebným
- pokračovat v adopci na dálku
- spolupracovat v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- rozšiřovat spolupráci s Probační a mediační službou
- informovat v tisku
- CIP ?

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
zapojit se do Týdne pro integraci „Adopce na dálku“	ŘŠ., Rui.	říjen 2008
spolupráce se „Zdravým městem“	ZŘŠ	průběžně
spolupráce s preventisty a metodiky	ŘŠ, Rui,	průběžně
vystoupení dramatického kroužku	VP	průběžně
Dny otevřených dveří	M. Pil., Ryb.	trvale
aktualizace web stránek	ŘŠ, ZŘŠ, TU	2 x ročně
podpora projektů	Hol.	průběžně
	ŘŠ, ZŘŠ	trvale

Trvale probíhají neformální rozhovory mezi pracovníky. Velmi náročné, ale prospěšné bylo pracovat na ŠVP.

Při hodnocení projektu pracujeme s kritérii:

- Důvěra
- Pravdivost
- Aktivní naslouchání
- Neignorovat, neshazovat
- Osobní maximum

Zadali jsme v prosinci a květnu dotazníky pro děti i rodiče (viz příloha). Na nižších stupních PŠ se dotazníky neosvědčily – vyučující používají jiné formy např. rozhovor, dramatizace, videozáznamy,

V Chrudimi 27. 6. 2008

Zpracovala:
Mgr. Ivana Ruiderová

**SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ
ŠKOLA,
CHRUDIM**

537 01 Chrudim, Školní náměstí 228

Projekt

Škola podporující zdraví

**Slušnost, sebedůvěra,
samostatnost
a zdraví**

-

**podmínky úspěšné inkluze a
integrace**

Září 2009 – Červen 2013

Obsah

I.	Základní údaje o škole a projektu	
1.1.	Proces a stav přeměny	3 – 4
1.2.	Teze	4
1.3.	Charakteristika školy	5 – 7

1.3.1.	Přehled	5
1.3.2.	Škola z hlediska účelnosti, kapacity, vybavení	5 – 6
1.3.3.	Technický stav	6
1.3.4.	Vzdělávací programy	7

II. Autoevaluace, rámcové plány a prováděcí schémata

2.1.	Pohoda prostředí	7 – 13
2.1.1.	Pohoda věcného prostředí	7 - 9
2.1.2.	Pohoda sociálního prostředí	10 - 11
2.1.3.	Pohoda organizačního prostředí	12 - 13
2.2.	Zdravé učení	13 – 19
2.2.1.	Smysluplnost	13 - 15
2.2.2.	Možnost výběru, přiměřenost	15 - 16
2.2.3.	Spoluúčast a spolupráce	16 - 18
2.2.4.	Motivující hodnocení	18 - 19
2.3.	Otevřené partnerství	19 – 22
2.3.1.	Škola – model demokratické společnosti	19 - 20
2.3.2.	Škola – středisko obce	20 - 22

III. Hodnocení projektu

3.1.	Způsob práce s úkoly projektu	22
3.2.	Kriteria hodnocení	22

**Přílohy: ŠVP – vybrané kapitoly
Dotazníková šetření**

I. Základní údaje o škole a projektu

**Název: Slušnost, sebedůvěra, zdraví a samostatnost –
podmínky úspěšné integrace**

Identifikační údaje:

**Speciální základní škola Chrudim, Školní
náměstí 228**

Telefon: 469 622 207

IČO: 75015625
Číslo účtu: 182 055 861 / 0300
Ředitelka školy: Mgr. Hana Podholová
Řešitel projektu: Mgr. Ivana Ruiderová a

kolektiv

Kontaktní osoby: Mgr. Hana Podholová

☎ 732 719 107

Mgr. Ivana Ruiderová

☎ 776 599 255

1.1. Proces a stav přeměny

Zapojení do projektu ŠPZ a poctivá snaha o naplňování jeho zásad nás v průběhu čtyř posledních let naučila:

- mnohem více a těsněji spolupracovat
- předávat si zkušenosti
- nepodléhat panice, když se nedaří
- zdokonalovat způsoby hodnocení a sebehodnocení
- střídat přístupy, metody a formy práce

Náš cíl:

- a) vychovat z našich dětí svébytné osobnosti, které budou připraveny na zapojení do rozvíjející se demokratické společnosti a tím do konkurenčního prostředí, vědomy si svých předností, respektujících ostatní, vybaveny normami a dovednostmi, umožňujícími plnohodnotný, spokojený a radostný život bez komplexů, přehnaného sebevědomí, netolerance, s nutnými pracovními návyky a potřebou celoživotního vzdělávání
- b) školu přetvářet v centrum, které poskytuje služby rodičům, odborné informace, rady a prostory veřejnosti
- c) přispívat k osvětě v oblasti péče o handicapované děti, osoby
- d) spolupracovat s ostatními školami, se školami zapojenými do sítě „Zdravých škol“ a se „Zdravým městem Chrudim“
- e) osobním příkladem šířit a ovlivňovat okolí v souladu s ideami „zdravého životního stylu“

Tyto cíle považujeme za dlouhodobé, ve své podstatě za celoživotní.

1.2. Teze

- Vnímat život v souvislostech
- Přijímat odpovědnost za svůj život
- Ctít svobodu a nést její důsledky
- Táhnout za jeden provaz
- Je to v nás

1.3. Charakteristika školy

1.3.1. Přehled

Název	▫ Speciální základní škola Chrudim
Identifikátor zařízení	▫ 600 090 825
Sídlo	▫ Školní náměstí 228, 537 01 Chrudim 2
Elektronická adresa e.mail	▫ spzschrudim@seznam.cz
Právní forma	▫ příspěvková organizace od 1. 1. 2003, IČO 75015625
Zřizovatel	▫ Město Chrudim, právní forma obec, IČO 00270211
Ředitelka školy	▫ Mgr. Hana Podholová, Palackého 77, Chrudim 3

SpZŠ – obory :

▪ ZŠ praktická	11 tříd
▪ ZŠ speciální	9 tříd
▪ Kurz pro doplnění základů vzdělání	1 třída

Školská zařízení	▫ školní družina	1 oddělení
	▫ přípravný stupeň PŠ	0 žáků

1.3.2. Škola z hlediska účelnosti, kapacity, vybavení

S platností od 1. 1. 2003 je škola samostatným právním subjektem, který od 1. 1. 2003 hospodaří jako příspěvková organizace.

Zařazení do rejstříku škol - doplňky s účinností od 1. 9. 2005 (změna kapacity škol), od 20. 2. 2006 (název školy, obory) viz. příloha.

Ve školním roce 2008/2009 disponuje škola těmito pracovišti:

a) školní budova - Chrudim

- 15 samostatnými kmenovými učebnami,
- 5 odbornými učebnami (počítačová, logopedická, hudební, herní a audio-video, projekční), vlastními interaktivní tabuli
- 5 dílnami (kovo, dřevo, cvičná kuchyň a šicí dílna, keramická, textilní dílna)
- školní zahrada je v současné době v rekonstrukci

Pro zajištění tělesné výchovy slouží tělocvična a učebna s vybavením zaměřeným na doplňující cvičební program (rekondiční, rehabilitační, kompenzační), venkovní hřiště na míčové hry (využití sportoviště ZŠ Školní náměstí).

Pro činnost školní družiny s 1 oddělením je zajištěna 1 samostatná místnost.

Zázemí školy doplňuje 12 kabinetů, z toho 5 je určeno jako přípravná materiálu pro dílny, dále pak sklady.

Sborovny –	2	(I.p., II.p.)
Knihovna –	1	žakovská, učitelská,

Kanceláře – 3 poradní místnost
pro řízení a správu školy
(ŘŠ, ZŘŠ, hospodářka)

Je vybudována vnitřní počítačová síť.

b) Odloučené pracoviště při DSS Slatiňany

- Klášterní ulice – 5 učeben
- Sluneční dům – 1 učebna

Kapacita školy – přehled naplněnosti:

k 30. 5. 2009

- 20 tříd celkem..... 168 žáků
- z toho ZŠpr. - 11 tříd..... 112 žáků
- ZŠsp. - 9 tříd..... 56 žáků
- Školní družina - 1 oddělení16 žáků

1.3.3. Technický stav

Stav školní budovy po generální rekonstrukci z roku 1997 je i nadále velmi dobrý, vyžaduje pouze průběžné opravy a údržbu.

Pracovní podmínky pro učitele i žáky jsou optimální, na velmi dobré úrovni.

1.3.4. Vzdělávací programy

Výuka probíhala dle vzdělávacích programů schválených MŠMT pod č.j.:

pro ZŠ praktickou	-	22980/97-22
rozumem k	-	7901 - C/01 ŠVP „ Srdcem a
ZŠpr.		úspěchu v životě“ obor

pro ZŠ speciální-	24035/97-22
-------------------	-------------

vzdělávací - 15988/2003-24 /rehabilitační program

S počtem 20 tříd se řadíme k největším speciálním školám a nabídkou dvou učebních programů v příjemném, moderním prostředí dáváme možnost vzdělávání dětem z Chrudimi a okolí (počet dojíždějících žáků cca. 90).

Ve ZŠ praktické se připravují žáci na budoucí přechod do odborných učilišť, v ZŠ speciální, po ukončení desetiletého výukového programu, mají absolventi možnost dalšího vzdělávání v praktické škole.

II. Autoevaluace, rámcové plány a prováděcí schémata

2.1. Pohoda prostředí

2.1.1. Pohoda věcného prostředí

Stav:

Vytvářet příznivý vztah ke školnímu a pracovnímu prostředí a navozovat pohodovou atmosféru je u většiny žáků i dospělých plněn. Zůstává však počtem velmi malá, ale vlivem silná skupina dětí a bohužel i některých rodičů, kteří školu a školní prostředí nevnímají pozitivně.

Daří se :

- rozvoj estetického cítění
- řízené rozhovory s dětmi
- prostory pro relaxaci
- motivace při separaci odpadů
- dovybavování pracovny muzikoterapie
- materiál pro keramickou dílnu
- doplňování knihovny
- distribuce časopisů
- cvičná kuchyň
- dotované mléko
- nákup relaxačních pomůcek
- dovybavení PC učebny
- nové obklady potřebných prostor
- patronáty dětí nad společnými prostory !
- obměna stolních her

Částečně:

- zapojení do plánu úprav zahrady (nebyla jednání)

Nedaří se:

- instalace zahradního nábytku (rekonstrukce zahrady)
- práce s rodiči obtížná, nedaří se zapojení problémových žáků
- nebyl nalezen prostor pro trvalé umístění „Obchůdku zdravé výživy“
- nebyl nalezen prostor pro skladování sběru

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2008/09

Dlouhodobý cíl:

Prostřednictvím útulného, bezpečného a podnětného prostředí pro celé školní společenství vytvářet příznivý vztah ke školnímu a pracovnímu prostředí a navozovat pohodovou atmosféru.

Prostředky:

- citlivě pečovat a rozvíjet u žáků estetické cítění (bez vnucování, s respektováním osobitosti vkusu)
- vysvětlovat rodičovské veřejnosti důležitost věcného prostředí, požádat o spolupráci
- zapojit děti v co největší míře do úprav prostředí školy (vytvářet prostředí pro děti)
- vést děti k zodpovědnosti za svěřené úseky
- dotvářet prostory pro relaxaci
- průběžně doplňovat pomůcky v kabinetech a dílnách podle aktuální potřeby
- obměňovat stolní hry ve třídách
- prioritně dbát na vybavenost školních dílen a kabinetů
- podporovat materiálně-technickým vybavením pracovní muzikoterapie
- vyčlenit prostředky na provoz keramické dílny
- nadále doplňovat žakovskou a učitelskou knihovnu
- pokračovat v distribuci časopisů
- prohlubovat teoretické i praktické znalosti o zdravé výživě prostřednictvím vybavení dívčí pracovny
- pokusit se o zkvalitnění nabídky nápojů v rámci pitného režimu
- pravidelná kontrola teploty v prostorách školy, správné větrání

- citlivě korigovat vkus žáků rozvíjet estet. cítění, vycházet z věkových zvláštností, respektovat osobitý vkus, nevnucovat
- rozvíjet spolupráci s rodiči
- vytvářet prostředí pro děti, ale důrazně dbát na čistotu, pořádek a zodpovědnost, a zapojit děti do úprav prostředí třídy, školy, dle možností se podílet na úpravách okolí školy
- trvale pracovat na vytváření podmínek pro separaci odpadu
- podporovat znalosti o zdravé výživě vybavením cvičné kuchyně
- sledovat nabídku relaxačních pomůcek pro děti i dospělé
- podporovat materiálně technické vybavení pracovny muzikoterapie, keramické dílny, žákovské a učitelské knihovny – pravidelná kontrola větrání, teploty tříd, dodržování bezpečnostních a hygienických norem

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
zvýšit dohled na šetření majetku	všichni zaměstnanci	trvale
formování estetického cítění	všichni zaměstnanci	trvale
supervize – vztah k zařízení školy	Šaf.	10/2009
kontrola stavu zařízení	ZŘŠ, TU	10/2009
práce s rodiči – péče o zařízení doma	TU	třídní schůzky
spoluzodpovědnost žáků za svěřené úseky	Žák. rada	9/2009 průběžně
prostory pro relaxaci	všichni zam.	trvale
dle fin. prostř. dokupování relax. sedáků	TU + ZŘŠ	průběžně
sledovat a zapojit se do plánu úprav zahrady	ŘŠ, ZŘŠ	průběžně
motivace dětí i dospělých při separaci odpadů	Mi.	trvale
dovybavování pracovny muzikoter.	Win.	průběžně
materiál pro keram. Dílnu	Win.	9/2009

doplňování knihovny	Rui.	12/2009, 5/2010
distribuce časopisů	ŘŠ, Rui	1 x měsíčně
prostory pro sběr	Čap., ZŘŠ	dle možností
cvičná kuchyně	Van.	průběžně
dotované mléko	Rui, Kopč.	celoročně
nákup relaxačních pomůcek	pověř. prac	průběžně
údržba relaxačních koberců	uklížečky	průběžně

2.1.2. Pohoda sociálního prostředí

Stav:

Pracovní klima a příjemná atmosféra ve škole je vnímána nejen zaměstnanci, ale velmi často oceňována pravidelnými i náhodnými návštěvami. Kolektiv byl pozitivně nastaven již dlouhodobě, práce na projektu tento fakt ještě zesílila. I v této oblasti se bohužel potýkáme s problémovou skupinou dětí, které nezvládají běžnou každodenní komunikaci slušnou formou. Jsou vulgární, hrubé, bez zájmu. Trápí nás kouření několika žáků ve škole nebo při akcích školy.

Daří se:

- sleduje se atmosféra, o problémech se hovoří
- práce ve skupinách se využívá
- velmi kvalitně pracuje ŽR
- schránka důvěry - upřednostňujeme přímou komunikaci
- žáci většinou otevřeně a slušně sdělují své požadavky, názory
- vytváří se podmínky pro zapojení asistentek
- žáci jsou spoluúčastní při řešení kázeňských přestupků
- využívá se komunitní kruh
- pokračuje (dle možností) formování právního vědomí
- je sledována odborná literatura
- spolupracujeme s Archou, dalšími institucemi a občanskými sdruženími
- pokračuje canisterapie
- probíhá průzkum sociálně patologických jevů

Částečně:

- projevy šikany, agrese se řeší, ne vždy zcela účinně

Nedaří se:

- zvládat agresivní výpady některých žáků

- zcela vymýt kouření v prostorách školy

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl:

Utvářet vztahy vzájemné důvěry, přirozené úcty, respektu a otevřené komunikace mezi dětmi a dospělými.

Prostředky:

- stanovit si návyky zdravé výživy a zdravého životního stylu jako priority
- ŠVP jako pracovní dokument
- zájem o dění, nebýt pasivní a lhostejný
- prohlubovat spolupráci s asistentkami
- spolupráce s institucemi, občanskými sdruženími, ...
- spolupráce s ŽR
- spolupráce s Radou školy
- komunitní kruh
- schránka důvěry – upřednostňovat přímou komunikaci
- pomoc novým žákům v zapojení do třídního kolektivu
- podpora pozitivních prožitků
- práce s odbornou literaturou
- monitoring atmosféry školy
- řešení veškerých patologických projevů
- učit empatii
- učit asertivnímu chování a využívat psychosociální hry

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
účastnit se školení, supervize – naučit se zvládat obtížné situace	všichni vyuč.	trvale
vytvořit mechanismy zabraňující, omezující kouření žáků	vedení školy, ostatní vyuč.	9/2009 průběžně
umožnit dětem sdělovat zážitky, zvolit si odpovídající formu	všichni vyuč.	trvale
ŠVP s prostorem pro prohlubování návyků zdravé výživy a zdravého životního stylu	Šaf, Kr., Maz., Pil. S.všichni zam.	průběžně
„Den pro zdraví“	Rui., Háj.	2x ročně

monitoring atmosféry	všichni zam.	průběžně
podpora pracovní atmosféry	všichni zam.	průběžně
vytvářet pracovní podmínky pro asistentky	ved. školy, TU	trvale
pokračovat v organizaci akcí po vyučování nebo pobytových mimo školu	TU, pověření prac.	průběžně
střídání forem výuky	všichni vyuč.	trvale
anketa o zájmových kroužcích	Rui.	5/2010
týmová spolupráce	všichni zam.	trvale
plány práce	spr. sbor	měsíčně
informační systém	Rui, TU	průběžně
využívat inf. na web. str.	Hol., Win.	průběžně
cvičení pro dospělé	Hol.	1 x týdně
zapojit rodiče do „dílen“	TU	12 / 2009
využívat volbu, např. dom. cv.	dle zájmu	trvale
spoluprac. syst. s Archou	zainteres. vyuč.	měsíčně
zapojovat se do soutěží	všichni vyuč.	trvale
pokračovat ve vzdělávacích akcích	všichni zam.	trvale
průzkum soc. pat. jevů	TU, Jirásek, VP	1/2010, 6/2010
dotazníky (atmosféra školy)	TU	9/2010,10/2010

2.1.3. Pohoda organizačního prostředí

Stav:

Zdravý životní styl začíná být prioritní tendencí, která prolíná postupně všemi oblastmi života školy. Propagace a podpora je závazná pro všechny zaměstnance. V ŠVP je také realizován samostatný předmět Výchova ke zdraví (viz. příloha).

Daří se:

- sdělování zážitků dětmi, vytváření klimatu zájmu a důvěry, organizace je dána vyučujícími
- fungující inf. systém pro děti (nutná dopomoc učitele)
- týmová spolupráce na dobré úrovni
- doplňování ŠVP v souladu s potřebami projektu Zdravá škola
- vzdělávání (kritické myšlení, skupinová práce, hodnocení, ...)
- cvičení pro dospělé
- masáže pro dospělé
- Den pro zdraví
- rozhlasové relace

- zájezd, divadel. představení pro dospělé
- zapojování do soutěží
- zapojení do projektů (Zdravé zuby, Bezpečná cesta, Semilongitudinální sledování, ...)

Částečně:

- využívání overbalů, gymbalů omezeně (organizační obtíže)
- využívat volbu např. domácí cvičení

Nedaří se:

- ovlivňování části žáků a jejich rodičů při změně životního stylu

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl :

Organizovat provoz školy a činnost dětí v souladu s psychohygienickými potřebami dětí, nenásilně pěstovat u žáků potřebu režimu a vnitřní potřebu pohybu. Utvářet návyky zdravého životního stylu.

Prostředky:

- zdravá výživa a zdravý životní styl chápat jako prioritu
- ŠVP jako pracovní dokument
- zkvalitňování funkčního informačního systémů
- webové stránky
- učit děti vyhledávat a pracovat s informacemi
- pracovat týmově
- hledat cesty ke zlepšení spolupráce s rodiči
- využívat nové formy výuky

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
pokračovat ve sdělování ranních zážitků	všichni vyuč.	trvale
pracovat podle ŠVP	Ša, Kri., Maz., Pil. S., všichni zam.	průběžně
pracovat se ŠVP	všichni zam.	průběžně
podpora pracovní atmosféry	všichni zam.	průběžně
spolupracovat s rodiči na vytváření pevného režimu dne	ved. školy, TU	trvale

pokusit se o větší využívání overbalů, gymbalů	TU, vyuč. TV	průběžně
střídání forem výuky	všichni vyuč.	trvale
týmová spolupráce	všichni zam.	trvale
plány práce	spr. sbor	měsíčně
zkvalitňovat informační systém	Rui, TU	průběžně
využívat inf. na web. str.	Hol., Win.	průběžně
cvičení pro dospělé	Hol., Machová	1 x týdně
aerobic + fotbal pro děti o přestávkách	Hol. - dozor	2x týdně
nabízet kvalitní a zajímavé zájmové kroužky	ved. kroužku	9 / 2009
příprava jídel podle zásad zdravé výživy	vyuč. Pv	trvale
využívat volbu, např. dom. cv.	dle zájmu	trvale
spoluprac. syst. s Archou	zainteres. vyuč.	měsíčně
zapojovat se do soutěží	všichni vyuč.	trvale
Den pro zdraví pro dospělé	Rui., Háj.	2x ročně
Masáže	Macháčková	2x měsíčně
kraniosakrální masáže	Pil. S.	dle dohody

2.2. Zdravé učení

2.2.1. **Smysluplnost**

Stav:

Náš ŠVP „Srdcem a rozumem k úspěchu v životě“ klade důraz na učení pro život.

Řešení praktických úloh je podstatou práce na SpZŠ praktické i speciální. Stále nižší mentální úroveň našich žáků vyžaduje pečlivě volené praktické příklady. U starších dětí je třeba sledovat dění v místě bydliště, v médiích - tyto situace rozebírat. Vysvětlovat nutnost pracovat a celoživotně se vzdělávat. O tomtéž přesvědčovat i rodiče.

Daří se :

- řešit praktické úlohy ze života (různé výsledky)
- měnit formy práce
- více využívat skupinové vyučování

- zapojení do projektů Bezpečná cesta, Zdravé zuby, Pomůžeme pohádkou, Na kolo jen s přilbou, ...
- separace odpadů
- využívání projektového vyučování

Částečně:

- rozvoj volných vlastností
- zajišťování exkurzí

Nedaří se:

- učíme diskuzi, ale ne všechny děti pravidla přijímají
- překonávat negativní vliv některých problémových rodin, které nejsou nakloněny potřebě a nutnosti pracovat
- přesvědčovat o nutnosti celoživotního vzdělávání

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl:

Poskytnout dětem praktické poznatky a dovednosti, podporovat zájem a vést je k pochopení, že je nutné se stále vzdělávat.

Prostředky:

- řešit praktické úkoly
- podporovat radost z učení, úspěchu
- využívat dramatizaci pro řešení životních situací (nákupy, konflikt, ...)
- využívat skupinovou práci
- učit diskuzi podle pravidel
- zajišťovat exkurze
- vyhledávat nové projekty, pokračovat v započatých projektech
- učit sebehodnocení, kritice, sebekritice
- rozvíjet kontakty s bývalými žáky
- sledovat měnící se hierarchii hodnot
- vypracování a kvalitní IVVP

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
řešení praktických úloh	všichni vyuč.	trvale
střídání forem práce	všichni vyuč.	trvale
práce ve skupinách	všichni vyuč.	průběžně
využití dramatizace	všichni vyuč.	průběžně
učit diskuzi	vyuč. OV, TU	průběžně
sledovat a vyhledávat rizika	všichni	trvale
vyhledávat nové projekty	všichni vyuč.	průběžně
využívat miniprojekty ve vyučování	všichni	průběžně
separace odpadů	Mil.	trvale
pokrač. v projektech	pověření prac.	průběžně
vypracování efekt. mat.	všichni vyuč.	trvale
vyprac. konkrétní IVVP	TU	průběžně
zajišťovat exkurze	všichni vyuč.	průběžně
rozebírat aktuální situace ze společnosti	vyučující Ov, TU	průběžně
využívat mezipředmětové vztahy	všichni vyuč.	průběžně

2.2.2. Možnost výběru, přiměřenost

Stav:

Pro školu je zásadní umožnit dětem seberealizaci v co nejvyšší míře. K tomu přispívají dotazníkové metody, v poslední době anketa, pravidelné schůzky ŽR (kde sledujeme zájmy žáků a vytváříme nabídku). Prioritou jsou jak žáci, kteří mají o činnosti zájem, tak cíleně samozřejmě pracujeme také se skupinou „negativistických nebo lhostejných“ dětí. Část žáků neumí s volbou pracovat vůbec, je třeba postupně u nich tuto schopnost trénovat.

Daří se :

- rozsáhlá nabídka zájmových kroužků, exkurzí, výletů, přednášek, terapií
- široká nabídka pro rodičovskou veřejnost
- zapojování do soutěží
- konkrétní IVVP

Částečně:

- obtížně se mění stereotypy (nezájem)

- využívání volby přímo ve výuce naráží na možnosti dětí

Nedaří se:

- zapojit do činností tzv. problémové žáky
- přesvědčit část rodičů o přednostech zájmové činnosti

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl:

Umožnit dětem seberealizaci vzhledem k jejich individuálním schopnostem. Výběrem a možnostmi volby vést žáky k odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Prostředky:

- upřesňovat, doplňovat ŠVP
- rozšiřovat nabídku služeb pro děti i rodiče
- nabídka zájmových kroužků reaguje na poptávku
- IVVP dle potřeb ve spolupráci s ŘŠ a PPP, PC
- diferenc. učiva dle schopností
- využívat volby dle možností
- učit plánovat, odhadovat nutný čas
- zapojovat se do soutěží a těl. aktivit
- působit na rodiče při náboru do zájmových kroužků
- v nabídce zájmových kroužků vycházet z výsledků ankety

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
pracovat podle ŠVP	všichni vyuč.	průběžně
nabízet zajímavé zájmové kroužky (anketa)	ved. kroužků	9 / 2009
vypracovávat kvalitní IVVP	TU	9 / 10 2009
využívat volbu, výběr	všichni vyuč.	trvale
zapojovat se do soutěží	všichni vyuč.	průběžně
nenechat se odradit neúspěchy	všichni prac.	trvale

2.2.3. Spoluúčast a spolupráce

Stav:

Změny ve společnosti, konkurenční prostředí, zodpovědnost za svůj život, nutnost vzdělávat se, předpokládají schopnost člověka zapojit se do kolektivu, umět spolupracovat. Uvedená fakta neznamenají popírání individuality, ale umění prosadit se a zároveň být platným pro druhé. Vzhledem k často nepodnětnému zázemí našich dětí, nízkým volným vlastnostem, leckdy přehnanému sebevědomí a problémem s přijímáním autorit, je spolupráci obtížné naučit. Začínáme od prvního stupně a schopnosti postupně rozvíjíme.

Daří se:

- analýzy vztahů v kolektivech
- využívání socioher
- včasná diagnostika nesmělých dětí
- týmová spolupráce

Částečně:

- ovlivňovat hierarchii hodnot
- využívání zpětné vazby
- projektové dny
- uzpůsobování prostředí ve třídách ke spolupráci

Nedaří se:

- silné individuality spolupráci odmítají

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl :

Očekáváme-li od druhých pomoc, musíme být schopni jí přijmout a zároveň také sami něco nabídnout.

Prostředky:

- zvážit projektové dny
- budovat přirozenou autoritu
- využívat empatií
- spolupracovat s odborníky (mutismus, autismus, negativismus, ...)
- umožňovat dětem zážitky ze společné práce
- důkladně se připravovat na zadávání skupinové práce
- dovytvářet prostředí vhodné pro spolupráci
- zapojení žáků do spolurozhodování

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
větší míra zapojení žáků do spolurozhodování	ŽR	průběžně
analýza vztahů v kolektivu	TU	trvale
hierarchie hodnot žáků	TU, Archa	průběžně
využívat sociohry k ovlivňování vztahů	všichni vyuč.	trvale
spolupráce a spoluúčast jako nezbytný způsob života člověka	všichni zam.	trvale
uspořádat prostředí ve třídách pro lepší spolupráci a komunikaci	TU	9/2009
rozšiřovat využívání metod kooperativního učení (dle stavu, možností)	všichni vyuč.	průběžně
účast na seminářích	všichni	průběžně
předávání zkušeností	všichni	trvale
týmově spolupracovat	všichni zam.	trvale
dítě nepodceňovat ani nepřeceňovat	všichni zam.	trvale
včasná diagnostika nesmělých, nekomunikativních, afatických dětí	TU, ŘŠ, PPP	po nástupu do školy
využívat zpětnou vazbu	všichni vyuč.	průběžně

2.2.4. Motivující hodnocení

Stav:

Součástí ŠVP je propracovaný systém hodnocení. Trvale se na zlepšování kritérií pracuje. Podařilo se zkvalitnit průběžná i čtvrtletní hodnocení. K žákům je přistupováno individuálně, citlivě, spravedlivě. Posilujeme sebedůvěru, podporujeme iniciativu. Dbáme na schopnost ocenit druhé.

Daří se:

- citlivé a spravedlivé hodnocení
- využívat nové poznatky
- vzdělávat se
- nepřetěžování žáků
- povzbuzování iniciativy
- snaha o vyrovnávání handicapů

Částečně:

- nestresovat žáky i dospělé
- vzdělávat rodiče

Nedaří se:

- ovlivňovat nezdravé sebevědomí a nekritičnost některých žáků
- zvat rodiče do vyučování

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl :

Trvale posilovat vědomí, že naše škola hodnotí citlivě, spravedlivě, posiluje sebedůvěru, neformuje nezdravé sebevědomí, umí rozvíjet iniciativu.

Prostředky:

- zohledňovat individuální možnosti a limity
- dotací časovou, pomůckami, ... vyrovnávat handicapy
- uplatňovat kritéria z ŠVP
- motivovat
- povzbuzovat
- střídat formy hodnocení
- hledat nové způsoby hodnocení
- bránit stresovým situacím
- mít právo na vysvětlení (děti i dospělí)
- zvaní rodičů do vyučování

Osobní zodpovědnost !!

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
využívat nové poznatky	všichni vyuč.	trvale
vést k osobní zodpovědnosti	všichni vyuč.	trvale
nestresovat žáky i dospělé	všichni vyuč.	trvale
respektovat individuální zvláštnosti	všichni vyuč.	trvale
nepřetěžovat	všichni vyuč.	trvale
vyrovnávat handicapy	všichni vyuč.	trvale
učit se slovnímu hodnocení	všichni vyuč.	trvale
vzdělávat se v umění hodnotit	všichni vyuč.	trvale

- nezasahovat a respektovat kompetence druhých
Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
podpora demokratických principů	vedení školy, všichni zam.	trvale
diskuze nad Řádem školy	ŘŠ – Žák. rada, TU	září, průběžně
přenášení zodpovědností, kontrola úkolů	všichni vyuč.	průběžně
spolupráce s rodiči	ŘŠ – SRPDŠ, TU, všichni vyuč.	průběžně
netradiční formy práce, předávání zkušeností	všichni vyuč., metod. sdružení	průběžně
učit právnímu vědomí	všichni vyuč., OV	průběžně
spolupráce s MěP a PČR	pověř. prac.	průběžně
beseda o právním vědomí	VP, TU	11/09
přednáška pro rodiče „Sociální zabezpečení“	VP	4/10

2.3.2. Škola – kulturní a vzdělávací středisko obce

Stav:

Škola je plnohodnotným spolupracovníkem, partnerem „Zdravého města Chrudim“. Pravidelně publikujeme v regionálním tisku. Jsme partnerskou školou VÚP pro práci na ŠVP. Zapojili jsme se do „Týdne pro inkluzi“. Ve škole probíhají tělovýchovné a vzdělávací akce.

Daří se :

- rozšiřují se kontakty s městem
- proběhly úspěšné Dny otevřených dveří
- velmi úspěšná vystoupení dramatického kroužku
- prezentace školy na výstavách, jarmarcích
- velmi dobrá je spolupráce se „Zdravým městem“
- rozšířila se spolupráce s kurátory a sociálními pracovníky
- zapojili jsme se do veřejně prospěšných prací
- spolupráce s oddělením prevence kriminality
- pravidelná aktualizace webových stránek
- informace v tisku
- zapojení do „Týdne pro inkluzi“

- aktualizace webových stránek

Částečně:

- spolupráce při osvětě s ostatními ZŠ města

Nedaří se:

- CIP připraven, bez odezvy
- rodiče minimálně využívají možnosti zapůjčování literatury

Rámcový plán školy a prováděcí schéma pro školní rok 2009/10

Dlouhodobý cíl:

Docílit renomé Zdravé školy, která je otevřená veřejnosti a je pozitivně veřejností přijímána.

Prostředky:

- rozvíjet a rozšiřovat kontakty s organizacemi a institucemi
- pořádat Dny otevřených dveří
- vystoupení dramatického kroužku
- vylepšovat webovou stránku
- podporovat projekty na pomoc potřebným
- pokračovat v adopci na dálku
- spolupracovat v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- rozšiřovat spolupráci s Probační a mediační službou
- informovat v tisku
- CIP ?

Prováděcí schéma

Úkol	Pověřená osoba	Termín
zapojit se do Týdne pro inkluzi	ŘŠ., Rui.	říjen 2009
„Adopce na dálku“	ZŘŠ	průběžně
spolupráce se „Zdravým městem“	ŘŠ, Rui,	průběžně
spolupráce s preventisty a metodiky	VP	průběžně
vystoupení dramatického kroužku	M. Pil., Ryb.	trvale
Dny otevřených dveří	ŘŠ, ZŘŠ, TU	2 x ročně
aktualizace web stránek	Hol.	průběžně
podpora projektů	ŘŠ, ZŘŠ	trvale

Trvale se snažíme o dobré jméno naší školy a sblížení veřejnosti s námi.

III. Hodnocení projektu

3. 1. Způsob práce s úkoly projektu:

- úkoly rozpracované do měsíčních plánů (vyvěšování ve sborovnách)
- seznámení s předstihem na pracovních poradách
- průběžné, neformální rozhovory ve sborovnách
- shrnutí závěrů na pracovní poradě
- dotazníky atmosféry (pro vyučující)
- dotazníky atmosféry (pro žáky)
- dotazníky spokojenosti (pro rodiče)
- průzkumy sociálně patologických jevů
- anketa
- náladoměr
- celoroční hodnocení, shrnutí, vypracování prováděcího schématu pro příští školní rok
- vyhodnocení čtyřletého období

3. 2. Kriteria hodnocení

- DŮVĚRA
- PRAVDIVOST
- AKTUÁLNÍ NASLOUCHÁNÍ
- NEIGNOROVAT, NESHAZOVAT
- OSOBNÍ MAXIMUM

V Chrudimi 19. 6. 2009

Zpracovala:
Mgr. Ivana Ruiderová

Příloha č. 3

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**Přehled**

Název	▫ Speciální základní škola Chrudim
Identifikátor zařízení	▫ 600 090 825
Sídlo	▫ Školní náměstí 228, 537 01 Chrudim 2
Elektronická adresa e-mail	▫ spzschrudim@seznam.cz
Právní forma	▫ příspěvková organizace, IČO 75015625
Zřizovatel	▫ Město Chrudim, právní forma obec, IČO 00270211
Ředitelka školy	▫ Mgr. Hana Podholová, Palackého 77, Chrudim 3

SpZŠ – obory :

▪ ZŠ praktická	9 tříd
▪ ZŠ speciální	8 tříd

z toho odloučené pracoviště při DSS – Slatiňany

5 tříd

Školská zařízení

▫ školní družina	1 oddělení
▫ přípravný stupeň PŠ	2 žáci
(od šk. roku 2006/2007)

Škola z hlediska kapacity

Změna kapacity školy s účinností od 1. 9. 2005 – **175 žáků**
(viz. zařazení MŠMT do rejstříku škol)

Přehled naplněnosti kapacity školy v hodnoceném období :

k 30. 6. 2006	17 tříd celkem	143 žáků
k 30. 6. 2007	17 tříd celkem	155 žáků
Školní družina	1 oddělení	16 žáků

(ve šk. roce 2006 / 2007 nárůst o 4 žáky)

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Zpráva za období škol. r. 2005 / 2006 a 2006 / 2007

1. CÍLE

1.1. Zaměření školy a předpokládaný vývoj

- **Školní kurikulum** – je součástí života všech našich žáků, je prostředkem formování jejich osobnosti a přípravou na budoucí profesní zařazení. Výchovně vzdělávací program naší školy je a bude i nadále realizován s ohledem na tyto priority:
 - **DÁT** spravedlivé příležitosti pro všechny žáky tak, aby každý z nich mohl dosáhnout maxima svých možností.
 - **BÝT** vstřícnou školou ke všem dětem, rodičům.
 - **PŘIPRAVIT** budoucí absolventy naší spec. školy co nejlépe pro život pro strážce vědomostní, osobnostní i společenské.
 Vzdělávací program školy vychází z dlouhodobé koncepce školy s určením sledovaných priorit pro daný školní rok.

➤ **Stanovení cílů :** a) dlouhodobých

Dlouhodobá koncepce školy

- Kvalitní výukou předanou dětem zajímavými, přitažlivými pracovními formami, účinnou a podnětnou motivací zaměřenou na rozvoj maximálně dosažitelného tvořivého myšlení žáků budou učitelé i nadále vytvářet dobré jméno školy.
- Dobrým jménem školy, kvalitní přípravou žáků pro budoucí povolání získávat odpovídající naplněnost kapacity školy a zároveň udržet v povědomí veřejnosti, že má naše speciální základní škola své existenční odůvodnění.
- Udržet i nadále klidnou, sdílnou a přátelskou atmosféru školy, založenou na partnerských vztazích mezi učiteli a žáky, na toleranci, vzájemné úctě a na pocitu odpovědnosti.
- Respektovat osobnost dítěte, posilovat jeho zdravé sebevědomí, přirozené aktivity a dovednosti.
- Dodržovat „Úmluvu o právech dítěte“ v práci všech pracovníků školy.
- Dbát na prevenci zneužívání návykových látek a podílet se na tvorbě volnočasových programů pro žáky.
- Systematicky působit proti vandalismu, násilí, xenofobií, intoleranci, šikaně a proti event. projevům rasismu mezi žáky.
- Usilovat o propojenost školy se životem.
- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a získané poznatky, dovednosti, podněty průběžně využívat pro další zlepšení celkové práce školy.
- Důsledně dbát na estetický vzhled školy a vlastní nápaditostí, tvůrčím přístupem všech (učitelů, žáků) pracovní prostředí zdokonalovat, vkusně obměňovat. Udržovat v pořádku i okolí školy. Vytvořit s dětmi a pro děti pěkné, radostné pracovní prostředí a stejně tak příjemné, s kvalitní úrovní odpovídající, prostředí pro všechny pracovníky školy.
- Zvyšovat aktivní podíl všech pracovníků na řízení a zlepšování práce školy.
- Sledovat kvalitu práce učitelů a ovlivňovat jejich profesní růst.

b) krátkodobých:

Priority pro šk. r. 2005/2006 a 2006/2007

- DVPP s prioritním zaměřením na tvorbu **ŠVP**
- ŠVP pro žáky s LMP I. a II. č.
- Projekt „ŠPZ“ – dvouleté období realizace s vyhodnocením
- Zajištění kvalitní výuky s netradičními formami práce a podnětnou motivací
- Nalézt inovační přístup v hodnocení žáků
- Výuku zaměřit na rozvoj komunikačních dovedností a manuální zručnosti

1.2 Vzdělávací programy

Výuka probíhala dle vzdělávacích programů schválených MŠMT pod č.j.:

- 22980 / 97 – 22 pro ZvŠ
- 24035 / 97 – 22 pro PŠ
- 15988 / 2003-24 rehabilitační vzdělávací program PŠ

V období 2005 – 2007 celý pedagogický tým školy pracoval na novém školním vzdělávacím programu pro žáky LMP, který postupně nahradí vzdělávací program ZvŠ. Od září 2007 – zahájil výuku v I. a VI. třídě ZŠpr. ŠVP pro ZŠ praktickou – úkol splněn v globále pro všechny ročníky včetně ŠVP pro ŠD.

Specifické zaměření našeho ŠVP :

Na vytvoření ŠVP „Srdcem a rozumem k úspěchu v životě“ se podílel celý pedagogický sbor.

V dlouhodobé koncepci jsou stanoveny **priority**

- kvalitní výuka s podnětnou motivací a větším využitím netradičních forem práce
- zaměření výuky na rozvoj klíčových kompetencí žáků, zejména na komunikační dovednosti
- Hodnocení žáků – inovační přístup – vytvoření kritérií hodnocení jednotlivých předmětů

Jsou stanoveny **všeobecné** (závazné pro všechny učitele) a **předmětové** (závazné pro učitele jednotlivých předmětů) **výchovně-vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí**.

Do předmětů v učebním plánu na I. i II. stupni jsou integrována průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Enviromentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana).

I. stupeň

Na I. stupni se zaměřujeme především na rozvoj osobnosti, komunikačních dovedností, plnění úkolů projektu Zdravá škola a na nové metody práce.

Úkoly průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova jsou plněny v 1. a 2. ročníku v rámci jednotlivých předmětů.

Ve **3. – 5. ročníku** byl vytvořen z průřezového tématu **Osobnostní a sociální výchova nový předmět**. Jeho účelem je rozvoj komunikativních dovedností, vytváření sociálních dovedností a návyků, snižování dopadu působení znevýhodněného rodinného prostředí. Předmět vznikl také proto, aby se žáci soustavně a cílevědomě připravovali na nové formy a metody práce a na obtížnější a samostatnější práci na II. stupni, vzájemně si pomáhali a spolupracovali. Příprava probíhá především formou psychosociálních her, praktických cvičení, besed ...

Od 4. ročníku výuka práce s počítačem – **Informatika** – 1 hodina týdně.

V 1. ročníku jsou naplánovány 4 projektové týdny – zaměřené na roční období (podzim, zima, jaro, léto). V každém projektovém týdnu proběhne 1 projektový den ve spolupráci s rodiči.

Hodnocení – inovační přístupy – a využití hodnotících archů s přehledem plnění jednotlivých výstupů

- v rámci sebehodnocení zavedení portfolií.

Jsou využívány i ostatní způsoby hodnocení – kombinace slovního hodnocení s klasifikací, obrázky, razítka apod.

Zvažujeme neklasifikovat předměty s výchovným zaměřením.

Zařazení speciálně pedagogické péče v rámci výuky Českého jazyka (soustavná péče o žáky se speciálně vzdělávacími potřebami) náprava poruch výslovnosti, péče o žáky s poruchami dys.)

Nabídka speciální péče pro rodiče a děti

- logopedická péče – 2x týdně v odpoledních hodinách
- jógová cvičení pro rodiče s dětmi
- doteková terapie

II. stupeň

Nové předměty :

	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	
Anglický jazyk	1	2	2	1	týdně
Výchova ke zdraví	1	1	1	1	

Předprofesní příprava (v rámci Pv) - 1 1 1

Volitelné předměty nabízíme od 7. ročníku v rámci pracovního vyučování

- vedení domácnosti
- práce v keramické dílně
- práce se dřevem, kovem, plasty

I. i II. stupeň

Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách je zajištěn všem žákům zvýšený individuální přístup. Žáci se speciálními potřebami pracují podle individuálních vzdělávacích programů a plánů.

Volitelné předměty (kroužky), které jsou nabízeny žákům

Tenis	-	I. Holubcová
Cyklistika	-	I. Ruiderová, V. Špáta
Keramika	-	V. Winklerová
Výtvarné techniky (relaxace s tvořivostí – terapeutický účinek)	-	R. Falgenhauerová
Vedení domácnosti	-	I. Ruiderová
Internet	-	M. Šafránková
Logopedická péče	-	M. Šafránková, O. Krišková
Jógová cvičení pro rodiče s dětmi	-	S. Pilařová
Doteková terapie	-	S. Pilařová
Hra na klavír	-	O. Krišková
Práce s počítačem	-	E. Jerusalémová
Anglický jazyk	-	E. Josífová
Kytara, flétna	-	N. Rybišárová
Dramatický kroužek	-	M. Pilařová, N. Rybišárová
Doučování pro slabší žáky		

Nadstandardní programy :

Logopedická péče
Muzikoterapie
Canisterapie – ve spolupráci s Archou
Hipoterapie

2. PLNĚNÍ CÍLŮ STANOVENÝCH ŠKOLOU

2.1 Projekt „Škola podporující zdraví“

Realizace projektu obsahově prostupuje ŠVP

Přijaté zásady pro podporu zdraví:

- škola má možnost chovat se jako autonomní subjekt
- styl řízení je ve škole na všech úrovních založen na spoluúčasti všech lidí, kteří ke škole patří, na její práci a dění
- škola poskytuje podmínky pro profesní rozvoj učitelů a osobní pohodu
- učitelé budují svoje postavení nikoliv na formální autoritě a poslušnosti žáka, ale věnují úsilí na vytvoření podporujícího vztahu s každým žákem, na vedení komunikace a stálého dialogu
- složky vzdělávání (vyučování a výchovy) – dovednosti, postoje, znalosti – jsou v kurikulu školy a třídy zastoupeny ve vyrovnaném poměru

- škola vidí svou funkci nejen ve výuce, ale také v poskytování hodnotného prostředí demokraticky vedeného společenství a aktivit volného času
- vzdělávací program pro žáky ve třídě plánuje, řídí a jeho výsledky hodnotí učitel na spoluúčasti žáků
- cíle a úkoly vzdělávání ve škole programově zabezpečují potřeby osobního rozvoje každého žáka
- obsah a metody výuky ve škole poskytují širokou nabídku životně důležitých aktivit přiměřené věku a jeho individuálním předpokladům
- organizace výuky se řídí ohledem na individuální tempo práce každého žáka, věk, motivaci a na střídání činností pracovních a odpočinkovými a zájmovými
- motivace žáka je založena na jeho aktivní účasti ve vzdělávacích činnostech a na zážitku uznání, učitel se vyhýbá motivaci strachem z neúspěchu a soutěžením na žebříčku lepší – horší
- hodnocení žáka učitelem je orientováno na hodnocení jeho osobních pokroků, které jsou projednávány s žákem a s jeho rodiči
- škola je plně otevřená rodičům, obci a veřejnosti.

Projekt „Škola podporující zdraví“ má za sebou zkušenosti z dvouleté realizace a vyhodnocení v čem jsme byli úspěšnější a co se nám dosud příliš nedařilo je podrobně rozpracováno koordinátorkou ŠPZ – I. Ruiderovou v hodnocení za rok 2005/2006 a 2006/2007 – viz. příloha I., II

2.2 Plnění dílčích cílů VHŠ ve stanoveném časovém harmonogramu

měsíc	Činnost	plnění
8. – 9.	Návrh struktury vlastního hodnocení školy	splněno
9.	Projednání struktury VHŠ na PR	splněno
10.	Ustanovení skupin hodnotitelů	splněno
11.	Pracovní materiál – zadání do skupin pro VHŠ	splněno
11. – 4.	Průběh VHŠ	splněno
5.	Zpracování výsledků, předání podkladů pro VHŠ	posun termínu do měsíce června
6. – 9.	Vypracování zprávy	splněno
do 31. 10.	Projednání VHŠ v ped. radě, školské radě	26.9. a 9. 10.
11.	VHŠ – zpráva – vyhodnocení + -, přijetí opatření	31.10. - PP
11. – 12.	Zpětná vazba : úpravy v organizaci, plánování, kontroly , ...	11. - PR

3. POUŽITÉ METODY, NÁSTROJE

- Rozbor školní dokumentace, ŠVP
- Vlastní hodnocení – učitelů, vedení školy (brainstorming, dotazníky s hodnotícím komentářem)
- Klima školy (rodiče, žáci, ARCHA), dotazníky, sociometrický průzkum, videomonitoring s hodnotícím komentářem
- Mimoškolní úspěšnost žáků (sportovní, zájmová činnost, kulturní, reprezentace školy)
- Zpětné informace, hodnocení ostatních institucí (zřizovatel, odb. pracoviště PPP, ARCHA, SVP, ...)

KRITERIA:

- důvěra, pravdivost
- aktivní naslouchání
- neignorovat, neshazovat
- osobní maximum

4. OBLASTI HODNOCENÍ

4.1 Program školy (2 obory)

Učitelé plní úkoly stanovené vzdělávacím programem školy, individuálně se věnují problémovým žákům i žákům se spec. vzdělávacími potřebami. Program je v obou oborech variabilní, hodinové dotace přiměřené potřebám a schopnostem žáků. Škola nabízí i školu zájmových kroužků postihující všechny oblasti zájmů žáků.

4.2 Podmínky vzdělávání

Škola má velmi dobré zázemí pro práci pedagog. pracovníků, prostředí je kultivované, moderní, učitelé jsou s ním spokojeni. Sami se snaží o jeho průběžné zlepšování, efektivně využívají všech prostor v budově (odborné učebny, dílny, počítač. učebna, tělocvična.). Všechny výukové prostory jsou pro výuku velmi dobře vybaveny.

Škola též nabízí příjemný prac. i odpočinkový prostor pro žáky a učitele. Jsou zde též prostory pro důstojná jednání s rodiči.

V kvalitě nabízeného pracovního prostředí se zpětně odráží maximální efektivnost ve využívání finančních zdrojů, kooperace všech zaměstnanců školy při dalším plánování a nemalý podíl vycházející za aktivity ped. sboru v obl. projektů a žádostí o granty. (viz. Výroční zpráva 2005/2006, 2006/2007).

➤ REZERVY :

- skladba ped. sboru – snížit věk. hranici přijetím abs. , nejlépe mužů
- získat finanční jistotu v zajišťování osobních asistentů pro integrované žáky
- plné využití počítačové sítě všemi pedagogy
- odloučené pracoviště – zajistit učebny v jedné budově
- zlepšit prostorové podmínky auti. třídy

4.3 Průběh vzdělávání

- Učitelé se soustavně a pečlivě připravují na vyučování, ve vazbě na program školy plánují svou výchovně vzdělávací činnost. Jasně stanovují cíle, kterým odpovídá obsah, metody i struktura hodin. Výuka je provázaná a využívá dosavadních zkušeností a znalostí žáků. Vyučování je ze strany učitelů vedeno dle všech pedagog. a hygienických zásad, žákům je dán dostatečný prostor k vlastní aktivitě i k odpočinku. Činnosti jsou vhodně střídány.

➤ REZERVY jsou:

- ve větším využívání didactic. pomůcek a jiných technických prostředků, především PC
- v efektivnějším využívání pracovníků zajišťujících ostatní osobní služby zdr. postiženým žákům, kde má svou negativní vazbu krátkodobost prac. poměrů

Motivace, hodnocení

Učitelé vhodně motivují žáky ve vyučovacích hodinách, propojují učivo s jinými předměty. Dodržují pravidla hodnocení a používají i alternativní způsoby hodnocení v průběhu celého vyučování; a tím motivují žáky k další práci.

➤ REZERVY, neg. zjištění :

- vých. složka negativně ovlivněna soc. patolog. prostředím některých rodin snižující úroveň plánované výuky
- slovní, kombinované hodnocení výhledově otevřené k posouzení a k většímu využití
- zkvalitnit úroveň komunikace žáků a více se zaměřit na odpovídající „reálnost“ jejich sebehodnocení
- motivačně vést i rodič. veřejnost k překonání pasivity ve spolupráce se školou v oblasti výchovné a vzdělávací

V ZŠpr. je též v případě potřeby využívána nabídková pomoc ve směru k žákům, potažmo i k rodiči, formou ind. vzděl. programů, event. plánů. V obou učeb. oborech jsou využívány doplňkové nadstandardní programy pro max. rozvoj opožděných schopností, dovedností vzhledem k úrovni zdr. postižení dítěte (logoped. péče, canisterapie, hipoterapie, muzikoterapie ...)

Spolupráce s odb. pracovišti (PPP, SPC, ARCHA) je součástí běžné péče v naše žáky. Přes veškeré úsilí ze stany školy se úspěšnost vzděl. procesu výrazně snižuje evidentními negativními vlivy :

NEÚSPĚCH

- slabá disciplinovanost, nízká úroveň prac. morálky ze strany žáků
- pevná vazba na jejich špatné nepodnětné pasivní rodinné zázemí
- výrazné sklony k záškoláctví s potencionální finální neřešitelností ze strany školy
- nespoupráce s rodinou

- omezené pravomoci i ostatních zainteresovaných orgánů
- časové prostoje, kdy se pro věc nic organizačně nemění, neřeší
- nezájem a vědomí probl. žáků, že se nic pro ně závažného nemůže stát

4.4 Výsledky vzdělávání

Převážná většina žáků zvládá stanovené úkoly a učitelům se daří dosahovat cílů vzdělávání. V PŠ – v případě neúspěšnosti lze program PŠ kombinovat s rehab. vzděl. programem nebo k jeho výuce lze přejít zcela. Tato vzdělávací dostupnost je ve výukové praxi využívána včetně IVP (plány, programy).

4.5 Podpora školy žákům, spolupráce se rodiči, vzájemné vztahy

- Pedagogové se snaží vytvořit pro žáky příznivé pracovní klima, respektují názory žáků, podporují je a usměrňují jejich dovednosti v komunikaci. Jednají s dětmi s respektem vůči jejich osobnosti, důstojně a s úctou. Rozdíl v úspěšnosti, pohodě prac. klimatu je však dán vyučovanou skupinou žáků příslušného vzdělávacího oboru.
Nejproblémovější skupinou žáků pro pohodově klidné a úspěšné zvládnutí výuky je II. stupeň ZŠ. Na žácích je mimo jiné evidentní výrazný negativní dopad nízké soc. kulturní úrovně rodin, ze kterých pocházejí.
 - **REZERVY**, neg. zjištění :
 - Narůstající procento výchovně problém. žáků, zejména chlapců
 - řešení konfliktních výchov. situací vyžaduje obzvláště programově náročný přístup někdy i s restriktivním opatřením
 - problematika plně feminizovaného ped. sboru
 - špatné výchovné zázemí z rodin, které se školou obtížně, často vůbec nespolupracují a ve výchovném působení na probl. žáka jsou spíše negativem.
 - **Výchovné poradenství** je zajištěno plně kvalifikovanou výchovnou poradkyní, která svou práci velmi dobře, erudovaně plánuje, řídí, hodnotí a velkou část své prac. náplně věnuje především výchovně vzdělávací problematice žáků. Úspěšnost zaznamenává více v oblasti profesní orientace a v zařazení absolventů školy do učebních oborů. Selhávání v poradenské úspěšnosti vidí VP především v pasivitě rodičů, podceňování dané problematiky žáka, kterou se jim nechce řešit.
 - **REZERVY**
 - zlepšení vztahů rodičů ke škole
 - zvýšení jejich aktivity při řešení problémů dítěte
 - zapojit se více do otevřeného programu školy
 - akceptovat nabízené vzdělávací programy pro rodiče
 - společně eliminovat sociálně patologické jevy a jejich negativní dopad na žáky, děti.
 - **Rodiče** mají ze strany školy dostatek informací o vzdělávání svých dětí, ale ne vždy se daří odpovídající oboustranná komunikace (viz. rezervy)
 - **Škola** se úspěšně prezentuje i na veřejnosti, organizuje akce, různá vystoupení žáků, účastní se sportovních, kulturních akcí a soutěží, i na republikové úrovni. Svou aktivní činnost je známá, respektovaná a zájem o naši školu se jeví ve zpětné vazbě velmi pozitivní. Názor na existenci speciální školy je kladný, přijetí, rozhodnutí ze strany rodičů je vstřícné. velmi často požadované právě z jejich strany.
 - **REZERVY**
 - více aktivovat zájem rodičů o činnost školy s aktivní účastí na akcích dětí
 - hledat aktivační formy spolupráce ve směru k rodičům, rozvíjet jejich počáteční zájem o školu po celou dobu školní docházky dítěte.
 - **Škola** se tedy úspěšně prezentuje na veřejnosti a spolupracuje s mnohými institucemi veřejnými, odbornými a s jinými školami. Odezva ze strany veřejnosti i partnerů je velice příznivá.
- Projekt „Zdravá škola“** je pro žáky se spec. vzděl. potřebami plně nakloněn jejich problematice a **jeho zásady** :

1. pohoda prostředí
2. zdravé učení
3. otevřené partnerství

jsou nápomocny zdravotnímu handicapu každého našeho žáka.

Vztahy se zřizovatelem školskou radou jsou velice vstřícné, korektní, nápomocné při řešení event. problémů ve prospěch školy a jejich žáků.

Klima školy (prostředky zjištění, vyhodnocení, závěry)

1. **Zadání :** atmosféra ve škole, třídě, pohoda při vyučování
Termín : listopad 2005
Prostředek : dotazník pro žáky ZŠ praktické
 ZŠ speciální (s úpravou redukcí textu)

Počet vyplněných dotazníků : 103

Závěr zjištění :

Žáci většinou odpovídali na zadané otázky, že se ve škole cítí dobře a při vyučování jim učitelé vychází maximálně vstříc, přistupují k žákům individuálně a ti jsou ve vyučování spokojeni.

Negativum:

Situaci ve škole a třídách jsme tímto způsobem monitorovali velmi málo, neboť žáci nejsou zvyklí odpovídat samostatně, otázky hned dobře neporozumí, je třeba jim je více, opakovaně přiblížit, a tím může dojít k částečnému zkreslení konečného výsledku.

2) Zjištění atmosféry ve škole

- Prostředky** – rozhovor, komunitní kruh, videozáznam, dramatizace (dle postižení žáků)
 ZŠ praktická – sociogram (u starších žáků zadaly pracovnice ARCHY a zpracovaly
 ZŠ speciální
Termín zadání : leden, květen 2007
Metody hodnocení : výčet, komentář

Závěr zjištění:

Pocit bezpečí bezvýhradně zažívají žáci ZŠ speciální. V ZŠ praktické je situace velmi proměnlivá, je třeba ji denně monitorovat. Velmi často si žáci stěžují na „provokování“ druhých, neumí však situaci dobře popsat. mnohdy se promítají do jejich hodnocení staré zážitky, momentální náklonnost či antipatie. Někteří žáci nechápou rozdíl mezi jednorázovým konfliktem a pojmem šikana. U starších dětí byl výzkum proveden odb. pracovištěm ARCHA včetně instruktáže nápravy s třídním učitelem a ostatními vyučujícími, dále pak ve spolupráci s pracovníkem sociální prevence – Z. Jiráskem. Se stavem byli průběžně seznamováni i rodiče. Odložené pracoviště ZŠ speciální ve Slatiňanech zvolilo zajímavou formu monitoringu prac. klimatu tříd videozáznamem.

Komentář k zjištění:

Žáci odpovídají, nebo z jejich reakce vyplývá, že do školy chodí rádi, vítají se se svými učiteli a ostatními žáky. Žáci kteří nejsou schopni verbální komunikace reagují na učitele úsměvem, zvýšenou aktivitou, rádi s nimi odcházejí či odjíždějí do vyučování.

Mezi nejoblíbenější činnosti a aktivity ve škole patří terapie – hipoterapie, canisterapie, muzikoterapie, kuličkový bazén, plavání. Žáci též uvádějí, že mají rádi čtení, psaní, počty. Všichni žáci mezi sebou dobře vycházejí, navzájem se respektují. Starší žáci konkrétně jmenovali spolužáky, které považují za své kamarády. V rehabilitační a artistické třídě na sebe žáci většinou nijak nereagují a neudržují bližší vztahy, což vyplývá z jejich diagnózy.

Někteří – zvláště mladší žáci musejí překonávat strach ze psa při canisterapii, někteří se obávají neúspěchu v učení. Starší žáci nemají rádi křik, „komandování“ a provokaci. Žádné výrazné pocity strachu ale žáci ve škole nemají.

3) Klima školy (ZŠsp. – 2. třída , ZŠpr. -. třída)

- Zadání pro rodiče, termín :** listopad 2005
Prostředek : dotazník
Metody hodnocení : výčet, komentář
 Počet vyplněných dotazníků – 45

Závěr zjištění:

Zadání pro vzorek 60 rodičů se zpětnou návratností v počtu 45.

Z uvedených odpovědí vyplývá :

rodiče jsou se školou vcelku spokojeni, učitelé přistupují k žákům a jejich rodičům velmi taktně, berou v úvahu ind. zvláštnosti žáků a problémy jednotliv. rodin. Spolupráce rodičů a učitelů je dle jejich sdělení na dobré úrovni. Ti rodiče, kteří se školou nespolupracují tak, jak by měli, dotazníky zpět nevrátili.

- **REZERVY**, negat. zjištění:
 - výchovné problémy, agresivita, sklony k ubližování, šikaně
 - nespolupráce rodičů, jejich pasivní přístup, povrchnost v řešení výše uvedených problémů
 - neg. vliv rodin s nízkou soc. kult. úrovní

Závěry:

- hledat jiné formy spolupráce pro výchovné vedení těchto rodin a tím zlepšení výše uvedených problémů
- preferovat více prevence proti restrikci

4.6 Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP

Organizace a vedení školy je dle sdělení ped. vých. pracovníků na vysoké úrovni jak ve vztahu k zaměstnancům školy, tak k veřejnosti. Spolupráce ped. pracovníků a vedení školy, včetně VP je účelná, efektivní, kvalitní. Vedení podporuje aktivity a DVPP, zavádí progresivní trendy do vzdělávání. Učitelé mají možnost aktivně se podílet na chodu školy, plánování i kontrole. Ve škole je otevřené a důvěryhodné klima. Kvalita systémového řízení je v závislosti na plánování řídicích činností. Organizace celého chodu školy je efektivní, kontrola plnění vyhodnocuje aktuální stav pro etapách. Důraz je kladen na průběžnost, informovanost a plnění event. opatření. Metodická podpora kvality výuky vyplývá z hospitačních závěrů, z kontrolní činnosti vedení školy ve spolupráci s koordinátorkou projektu „ŠPZ“.

Hlavní trendy pro trvalé zkvalitnění výuky jsou v pevné vazbě se ŠVP a projektem ŠPZ.

Kontrolní systém – plánovaný, průběžně plněný, plně informativní (viz. programové zařazení do provozních porad).

- **REZERVY** – zvažovat do budoucna 2. ZŘŠ s ohledem
 - a) na naplněnost kapacity školy k stanovenému limitu ze strany MŠMT, (viz. zápis do rejstříku škol)
 - b) odloučené pracoviště ZŠsp. – Slatiňany
 - c) a tím získat více času na ped. vých. práci a její ještě více systémovější vedení

4.7 Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem

- k podmínkám vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy (vystoupení, soutěže, výstavy ...)

Závěry:

- Podmínky vzdělávání jsou nastaveny s velmi dobrou úrovní. Podrobnější rozbor – viz. příloha I., II.
- Prezentace školy - vychází z maximální aktivity pedagog. sboru
 - kladně ovlivněn názor veřejnosti na oprávněné zařazení speciálního školství v základním vzdělávání
 - napomohla k bezproblémové naplněnosti kapacity školy a k vstřícnému přístupu rodič. veřejnosti při rozhodování o zařazení dítěte do naší školy
- Spolupráce s partnery – široká škála odb. pracovišť, která napomáhají školní úspěšnosti našich žáků
- Organizace akcí školy – kulturní, sportovní zaměření včetně republikové úrovně
 - vychází zejména z mimoškolní činnosti
 - aktivity podporované systémovou činností učitelů
 - plánované akce, které vycházejí z poptávky žáků, rodičů
 - zařazení v souladu s prevencí soc. patolog. jevů

5. ZÁVĚR

5.1 Oblasti ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků

V čem jsme dobří?

- **kvalitní stabilní pedagogicko výchovný tým**
 - odpovídající vzdělání
 - profesní erudice
 - schopnost vysokého prac. nasazení, aktivita, kreativita
 - výborná spolupráce
 - velmi dobré vztahy na pracovišti
- **pracovní prostředí** – moderní, velmi dobře vybavené tvoří příjemné pracovní zázemí
- **kvalitní management školy**
- vstřícnost, spolupráce a ochota všech **podílet se na řízení školy** ve prospěch zajištění maximální kvality vých. vzděl. procesu
 - odpovídá kvalitní službě a poptávce rodičů pro jejich děti
 - tomu odpovídá i maximální naplněnost školy, kterou dnes volí rodiče většinou i často sami, na vlastní žádost, bezproblémově,
- **prezentace školy** (na veřejnosti)
 - výborná, vychází i z maximalistické nabídky učitelů pro žáky v rámci zájmové činnosti (sportovní, kulturní, tvořivé aktivity)
- **významné je i doplnění** vých. vzděl. programu nadstandardní odb. péčí ve prospěch všech handicapovaných žáků
- kvalitní je i široká **spolupráce s odbornými pracovišti**
- velmi přínosné pro školu bylo i zapojení do projektu „Škola podporující zdraví“

5.2 Oblasti, ve kterých máme rezervy

Co se nám dosud nedaří?

- **Ve volbě nástrojů pro VHŠ** – jsou rezervy v sestavení dotazníků včetně hodnotící škály
- Je třeba dokončit inovaci **hodnocení žáků**
- **Podmínky vzdělávání** – narážíme na problematiku feminizace ped. sboru
- **Průběh vzdělávání** – více využívat PC, didaktických a speciálních pomůcek
 - zdokonalit maximální využití asistenční služby
- **Výsledky vzdělávání** – zpětný negativní vliv má záškoláctví a nárůst procenta výchovně problematických žáků:
 - a) nárůst agresivity, sklonů k ubližování, šikaně a neg. vlivů soc. pat. prostředí
 - b) zvýšené procento žáků s psychiatrickým postižením
 - přetrvávající pasivita některých rodičů a problematická spolupráce zejména s rodiči nízké soc. kulturní úrovně
 - nabídka otevřeného programu školy včetně poradenské vzdělávací pomoci pro rodiče není dostatečně využívána

5.3 Návrh opatření:

Metody a nástroje:

V ZŠ speciální – zvolit především přijatelnější metodu videozáznamu s hodnotícím komentářem (osvědčilo se).

V ZŠ praktické – lépe propracovat zadání dotazníků včetně hodnotící škály.

- ŠVP – dokončit systém hodnocení žáků včetně způsobu hodnocení předmětů s výchovným zaměřením
 - zajišťovat moderní formy výuky s odpovídajícím didakt. vybavením, včetně PC
 - ověřovat realizaci ŠVP v praxi
- Pokračovat i nadále v realizaci projektu „Škola podporující zdraví“
- Zaměřit se na výchovnou problematiku snižující úroveň vzdělávání.

Zvolit propracovanou formu prevence nad restrikcí !

→ **stěžejní úkol pro hodnotící období šk. r. 2007/2008 a 2008/2009**

! „Prevence sociálně patologických jevů“

- Kvalitně zpracovaný MPP, plán VP
- Kvalitní vedení ped. sboru vých. radcem a koordinátorem pro prevenci

- DVPP : zaměřit na tuto problémovou oblast
- Zvolit jiné formy spolupráce s rodiči
- Více otevřít vzdělávací program rodičům (zvýšit četnost a realizovat různá specifická zaměření dnů otevřených dveří, projektové dny, ...)
- Pokračovat ve vzdělávací, poradenské nabídce pro rodiče (využít čtenější spolupráce s odb. pracovišti).

24. 9. 2007 Mgr. Hana Podholová

.....
podpis

Zpráva projednána: v ped. radě dne : 26. 9. 2007
ve školské radě dne : 29. 10. 2007

Příloha č. 4

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Přehled

Název	▫ Speciální základní škola Chrudim
Identifikátor zařízení	▫ 600 090 825
Sídlo	▫ Školní náměstí 228, 537 01 Chrudim 2
Elektronická adresa e-mail	▫ spzschrudim@seznam.cz
Právní forma	▫ příspěvková organizace, IČO 75015625
Zřizovatel	▫ Město Chrudim, právní forma obec, IČO 00270211
Ředitelka školy	▫ Mgr. Hana Podholová, Palackého 77, Chrudim 3

SpZŠ – obory :

▪ ZŠ praktická	12 tříd
▪ ZŠ speciální	8 tříd

z toho odloučené pracoviště při DSS – Slatiňany 5 tříd

Školská zařízení ▫ školní družina 1 oddělení

Škola z hlediska kapacity

– 175 žáků (s účinností od 1. 9. 2005, viz. zařazení MŠMT do rejstřídku škol)

Přehled naplněnosti kapacity školy v hodnoceném období :

k 30. 6. 2008	21 tříd celkem	159 žáků
k 30. 6. 2009	20 tříd celkem	167 žáků
k 30. 6. 2010	20 tříd celkem	167 žáků
Školní družina	1 oddělení	16 žáků

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Zpráva za období škol. r. 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010

1. CÍLE

1.1. Zaměření školy a předpokládaný vývoj

- **Školní kurikulum** – je součástí života všech našich žáků, je prostředkem formování jejich osobnosti a přípravou na budoucí profesní zařazení. Výchovně vzdělávací program naší školy je a bude i nadále realizován s ohledem na tyto priority:
 - **DÁT** spravedlivé příležitosti pro všechny žáky tak, aby každý z nich mohl dosáhnout maxima svých možností.
 - **BÝT** vstřícnou školou ke všem dětem, rodičům.
 - **PŘIPRAVIT** budoucí absolventy naší spec. školy co nejlépe pro život pro strážce vědomostní, osobnostní i společenské.
 Vzdělávací program školy vychází z dlouhodobé koncepce školy s určením sledovaných priorit pro daný školní rok.

➤ **Stanovení cílů :**

a) dlouhodobých

Dlouhodobá koncepce školy

- Vychovat z našich žáků svébytné osobnosti, které budou připraveny na zapojení do rozvíjející se demokratické společnosti a tím do konkurenčního prostředí, vědomy si svých předností, respektujících ostatní, vybaveny normami a dovednostmi, umožňujícími plnohodnotný, spokojený a radostný život bez komplexů, přehnaného sebevědomí, netolerance, s nutnými pracovními návyky a potřebou celoživotního vzdělávání
- Školu přetvářet v centrum, které poskytuje služby rodičům, odborné informace, rady a prostory veřejnosti
- Přispívat k osvětě v oblasti péče o handicapované děti, osoby
- Dodržovat „Úmluvu o právech dítěte“ v práci všech pracovníků školy
- Preventivními akcemi, tvorbou volnočasových aktivit zabraňovat projevům násilí, xenofobie, vandalismu, šikany, netolerance, rasismu
- Osobním příkladem, tvůrčím přístupem všech pracovníků vést žáky k péči o pořádek, estetický vzhled školy a okolí
- Šířit a ovlivňovat okolí v souladu s ideami „zdravého životního stylu“
- Důsledně dbát na estetický vzhled školy a vlastní nápaditostí, tvůrčím přístupem všech (učitelů, žáků) pracovní prostředí zdokonalovat, vkusně obměňovat. Udržovat v pořádku i okolí školy. Vytvořit s dětmi a pro děti pěkné, radostné pracovní prostředí a stejně tak příjemné, s kvalitní úrovní odpovídající, prostředí pro všechny pracovníky školy
- Zvyšovat aktivní podíl všech pracovníků na řízení a zlepšování práce školy
- Sledovat kvalitu práce učitelů a ovlivňovat jejich profesní růst

- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a získané poznatky, dovednosti, podněty průběžně využívat pro další zlepšení celkové práce školy

b) krátkodobých:

Priority pro šk. r. 2007/2008 a 2008/2009 a 2009/2010

- ŠVP pro ZŠ prak. využívat jako pracovní materiál, provádět změny a aktualizace; průřezová témata a klíčové kompetence propojovat s praxí, formulovat stručně, jasně, výstižně (realizace od září 2007)
- Projekt „ŠPZ“ (viz. projekt na roky 2007 – 2010)
- Výuku propojovat s praxí
- Rozvíjet komunikační dovednosti, manuální zručnost
- Pracovat v oblasti prevence rizikového chování žáků, snížení úrovně záškoláctví.

1.2 Vzdělávací programy

Výuka probíhala dle vzdělávacích programů schválených MŠMT pod č.j.:

- 22980/97 – 22 pro ZvŠ
- ŠVP pro žáky s LMP (od září 2007:1. a 6. r.)
- 24035/97 – 22 pro PŠ
- 15988/2003-24 Rehabilitační vzdělávací program PŠ

V období:

- **2007 - 2010** celý pedagogický tým školy ověřoval realizaci ŠVP pro žáky ZŠpr.
- **2008 – 2010** vyučující ZŠ speciální tvořili ŠVP pro ZŠ speciální

Specifické zaměření ŠVP ZV pro žáky s LMP:

- 1) Hodnocení ŠVP vychází z hodnocení třídních učitelů ve třídách, které podle našeho ŠVP již pracují a ostatních vyučujících na I. i II. stupni, kteří se na realizaci výchovně vzdělávacího procesu podílejí.

Do nového programu zatím nepřešly na I. stupni 4. a 5. ročník a na II. stupni ročník IX. i přesto však využívaly nové metody práce a vyučující připravovali žáky na plnění úkolů podle školního vzdělávacího programu „Srdcem a rozumem k úspěchu v životě“.

- 2) Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni, a to nejen vybavení pro žáky a jejich práci a činnosti ve škole, ale i mimo ni, pro mimoškolní činnosti. Také materiální podmínky a prostředí školy pro vyučující je nadprůměrné a stále se zlepšující a modernizující. Ve 2 třídách jsou nově zabudovány interaktivní tabule, které mohou využívat po dohodě všichni vyučující ke kterémukoliv předmětu.
- 3) Tematické plány byly plněny ve všech ročnících bez větších problémů a podařilo se je s minimálními změnami splnit. Ke změnám v plnění plánů docházelo většinou v důsledku poruch soustředění a pozornosti žáků a stanovené úkoly bylo třeba zopakovat častěji a věnovat jim delší časový úsek. Změny nebo přesuny učiva nejsou ze strany vyučujících požadovány, osnovy jsou plněny.

- 4) Výchovně vzdělávací proces probíhá podle tematických plánů, jejichž splnění se hodnotí vždy na konci měsíce.

Průřezová témata jsou stále novým prvkem ve vzdělávání a procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, propojují vzdělávací obsahy různých předmětů. Všichni vyučující se snaží o výuku trochu jinak a ke splnění úkolů aplikují do výuky různé metody a formy práce s dětmi.

V porovnání s tříletou zpětnou praxí jsme došli k závěru, že průřezová témata zredukujeme a více zpřehledníme.

Na I. i II. stupni využívají hodně projektovou výuku a volí takové metody, které jim pomáhají přirozenou a zábavnou formou rozvíjet schopnosti a dovednosti žáků pomocí klíčových kompetencí. Do projektů zařazují a při jejich realizaci plní i průřezová témata.

Žáci na I. stupni se učí pracovat ve skupinách, ve dvojicích, učí se spolupracovat a hodnotit se.

Na II. stupni jsou k plnění stanovených úkolů využívány hlavně metody individuálního přístupu, metody kritického myšlení, práce s chybou, diskuse, skupinová práce, práce ve dvojicích. Velmi oblíbené jsou myšlenkové mapy a různé hry podporující tvořivost, pozornost a myšlení.

- 5) Při hodnocení využíváme takové formy hodnocení, které vyžadují individuální zvláštnosti žáků – slovní, písemné i kombinované. Žáky vedeme k sebehodnocení.

- 6) Během školního roku spolupracujeme s různými institucemi, které nám pomáhají seznamovat žáky s realitou života.
- 7) Ve spolupráci s rodiči se snažíme o neformální navázání spolupráce pro zlepšení aktivního spojení školy a rodiny.
- 8) Změny a doplňky ŠVP nejsou požadovány.

Rezervy a následná opatření pro další hodnotící období od září 2010 – 2013

- provést zredukování průřezových témat v tabulkách
- vypracovat přehled průřezových témat od 1. do 9. ročníku – tabulkově
- vypracovat přehled průřezových témat v jednotlivých ročnících

I. a II. stupeň obou vzdělávacích programů:

Vzhledem k počtu žáků ve třídách je všem zajištěn individuální přístup a potřebná speciální péče zohledňující jejich specifické potřeby (u závažnějších zdravotních postiženích pracují žáci dle individuálních vzdělávacích plánů nebo podpůrných plánů).

Volitelné předměty (kroužky), které jsou nabízeny žákům (stanovení kroužků předem ověřeno zájmovými dotazníky pro žáky)

Tenis	-	I. Holubcová
Cyklistika a hry	-	I. Ruiderová
Keramika	-	V. Winklerová
Výtvarné techniky (relaxace s tvořivostí – terapeutický účinek)	-	R. Falgenhauerová
Internet	-	M. Šafránková
Logopedická péče	-	M. Šafránková, O. Kříšková
Jógová cvičení pro rodiče s dětmi	-	S. Pilařová
Odborné terapie (pro žáky s těžším kombinovaným postižením)	-	S. Pilařová
Hra na klavír	-	O. Kříšková
Práce s počítačem	-	E. Jerusalémová
Anglický jazyk	-	E. Josífová
Kytara, flétna	-	N. Rybišárová
Dramatický kroužek	-	M. Pilařová, N. Rybišárová
Doučování pro slabší žáky		

Nadstandardní programy :

Logopedická péče
Muzikoterapie
Canisterapie – ve spolupráci s Archou
Hipoterapie

2. PLNĚNÍ CÍLŮ STANOVENÝCH ŠKOLOU

(realizováno ve spolupráci s plněním ŠPZ)

2.1 Projekt „Škola podporující zdraví“

Vytvářet příznivý vztah ke školnímu a pracovnímu prostředí a navozovat pohodovou atmosféru je u většiny žáků i dospělých plněn. Zůstává však počtem velmi malá, ale vlivem silná skupina dětí a bohužel i některých rodičů, kteří školu a školní prostředí nevnímají pozitivně.

Pracovní klima a příjemná atmosféra ve škole je vnímána nejen zaměstnanci, ale velmi často oceňována pravidelnými i náhodnými návštěvami. Kolektiv byl pozitivně nastaven již dlouhodobě, práce na projektu tento fakt ještě zesílila. I v této oblasti se bohužel potýkáme s problémovou skupinou žáků, které nezvládají běžnou každodenní komunikaci slušnou formou. Jsou vulgární, hrubí, bez zájmu. Trápí nás kouření několika žáků ve škole nebo při akcích školy.

Náš ŠVP „Srdcem a rozumem k úspěchu v životě“ klade důraz na učení pro život.

Řešení praktických úloh je podstatou práce na SpZŠ praktické i speciální. Stále nižší mentální úroveň našich žáků vyžaduje pečlivě volené praktické příklady. U starších dětí je třeba sledovat dění v místě bydliště, v médiích - tyto situace rozebírat. Vysvětlovat nutnost pracovat a celoživotně se vzdělávat. O tomtéž přesvědčovat i rodiče.

Pro školu je zásadní umožnit dětem seberealizaci v co nejvyšší míře. K tomu přispívají dotazníkové metody, v poslední době anketa, pravidelné schůzky ŽR (kde sledujeme zájmy žáků a vytváříme nabídku). Prioritou jsou jak žáci, kteří mají o činnosti zájem, tak cíleně samozřejmě pracujeme také se skupinou „negativistických nebo lhostejných“ dětí. Část žáků neumí s volbou pracovat vůbec, je třeba postupně u nich tuto schopnost trénovat.

Pro školu je zásadní umožnit dětem seberealizaci v co nejvyšší míře. K tomu přispívají dotazníkové metody, v poslední době anketa, pravidelné schůzky ŽR (kde sledujeme zájmy žáků a vytváříme nabídku). Prioritou jsou jak žáci, kteří mají o činnosti zájem, tak cíleně samozřejmě pracujeme také se skupinou „negativistických nebo lhostejných“ dětí. Část žáků neumí s volbou pracovat vůbec, je třeba postupně u nich tuto schopnost trénovat.

Součástí ŠVP je propracovaný systém hodnocení. Trvale se na zlepšování kritérií pracuje. Podařilo se zkvalitnit průběžná i čtvrtletní hodnocení. K žákům je přistupováno individuálně, citlivě, spravedlivě. Posilujeme sebedůvěru, podporujeme iniciativu. Dbáme na schopnost ocenit druhé.

Plnění povinností a respekt k právu je problém celé společnosti. Zodpovědnost, dodržování zákonů, pravidel a norem je nejdůležitější úkol. Je nezbytné ovlivňovat také postoje rodičů.

Škola je plnohodnotným spolupracovníkem, partnerem „Zdravého města Chrudim“. Pravidelně publikujeme v regionálním tisku. Jsme partnerskou školou VÚP pro práci na ŠVP. Zapojili jsme se do „Týdne pro inkluzi“. Ve škole probíhají tělovýchovné a vzdělávací akce.

2.2 Plnění dílčích cílů VHŠ ve stanoveném časovém harmonogramu 2007 - 2010

měsíc	Činnost	plnění
8. – 9.	Struktura vlastního hodnocení školy včetně nástrojů	splněno
9.	Projednání struktury VHŠ na PR	splněno
10.	Ustanovení skupin hodnotitelů	splněno
11.	Pracovní materiál – zadání do skupin pro VHŠ	splněno
11. – 4.	Průběh VHŠ	splněno
5.	Zpracování výsledků, předání podkladů pro VHŠ	červen
6. – 9.	Vypracování zprávy	splněno
do 31. 10.	Projednání VHŠ v ped. radě, školské radě	30. 8., 15. 9., 19. 10.
11.	VHŠ – zpráva – vyhodnocení + -, přijetí opatření	20.10. - PP
11. – 12.	Zpětná vazba : úpravy v organizaci, plánování, kontroly , ...	11. - PR

3. POUŽITÉ METODY, NÁSTROJE

- Rozbor školní dokumentace, ŠVP
- Vlastní hodnocení – učitelů, vedení školy (brainstorming, dotazníky s hodnotícím komentářem)

- Klima školy (rodiče, žáci, ARCHA), dotazníky, sociometrický průzkum, videomonitoring s hodnotícím komentářem
- Mimoškolní úspěšnost žáků (sportovní, zájmová činnost, kulturní, reprezentace školy)
- Zpětné informace, hodnocení ostatních institucí (zřizovatel, odb. pracoviště PPP, ARCHA, SVP, ...)
- Swot, analýza

KRITERIA:

- důvěra, pravdivost
- aktivní naslouchání
- neignorovat, neshazovat
- osobní maximum

4. OBLASTI HODNOCENÍ

4.1 Program školy (2 obory)

Učitelé plní úkoly stanovené vzdělávacím programem školy, individuálně se věnují problémovým žákům i žákům se spec. vzdělávacími potřebami. Program je v obou oborech variabilní, hodinové dotace přiměřené potřebám a schopnostem žáků. Škola nabízí i škálu zájmových kroužků, které postihují široké spektrum zájmů žáků.

4.2 Podmínky vzdělávání

- Dobrá materiální vybavenost, dostatek pomůcek, PC učebna, knihovna a odborné místnosti
- Čisté, útulné a estetické prostředí
- Prostory pro zájmovou činnost
- Pěkná výzdoba školy a tříd
- Zdravé svačiny, pitný režim

➤ **REZERVY :**

- **staveniště v okolí školy**
- **náhradní školní pozemek**
- **nedostatek skladovacích prostor**

4.3 Průběh vzdělávání

- Bezpečné prostředí pro žáky
- Týmová spolupráce
- Projekt „Zdravá škola“
- Maximální péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Fungující žákovská rada
- Využívání interaktivní tabule, PC, didaktických pomůcek

➤ **REZERVY:**

- **větší zapojení moderních pomůcek do výuky**
- **efektivnější využívání pracovníků zajišťujících ostatní osobní služby zdr. postiženým žákům, které mělo negativní vazbu na krátkodobost prac. poměrů**

Motivace, hodnocení

Učitelé vhodně motivují žáky ve vyučovacích hodinách, propojují učivo s jinými předměty. Dodržují pravidla hodnocení a používají i alternativní způsoby hodnocení v průběhu celého vyučování; a tím motivují žáky k další práci.

➤ **REZERVY, neg. zjištění :**

- **rezervy ve využívání kombinovaného hodnocení**
- **slabá volní složka osobnosti některých žáků**
- **špatná spolupráce s některými rodiči**
- **pasivita některých žáků a rodičů**

4.4 Výsledky vzdělávání

Žákům je věnována individuální péče, v případě výrazného neúspěchu v některém předmětu, případně u dětí s kombinovanými vadami, učitelé využívají IVP a podpůrných programů, vzájemně úzce spolupracují. Všem dětem je umožněno zažít úspěch. Pouze v nevyhnutelných případech dochází k opakování ročníku.

4.5 Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

Škola spolupracuje s PPP, Archou, organizacemi a institucemi, které přispívají k úspěšnosti žáků ve škole a v životě.

- **REZERVY, neg. zjištění :**
 - narůstající procento výchovně problém. žáků, zejména chlapců
 - špatná spolupráce s rodiči (nabídka přesahuje poptávku), rodiče nevyužívají nabídky školy
- **Výchovné poradenství** je na velmi dobré úrovni.
Klima a atmosféra školy (prostředky zjištění, vyhodnocení, závěry)

Prostředky – rozhovor, komunitní kruh, videozáznam, dramatizace (dle postižení žáků), ankety, dotazníky sociogram (u starších žáků) zadaly pracovníce ARCHY a zpracovaly), náladoměr, anketa

Termín zadání : září 2008 - květen 2010

Metody hodnocení : výčet, komentář, graf

4.6 Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP

Z výsledků rozhovorů a sledování pracovní atmosféry ve škole vyplývá spokojenost zaměstnanců s vedením školy. Řízení školy je efektivní a profesionální. Vedení školy se vzdělává v manažerských dovednostech.

- **REZERVY – zvažovat prac. místo 2. ZŘŠ s ohledem na zvyšující se náročnost manažerské práce expandujícího pracoviště**
 - a) na naplněnost kapacity školy k stanovenému limitu ze strany MŠMT, (viz. zápis do rejstříku škol)
 - b) odloučené pracoviště ZŠsp. – Slatiňany
 - c) plánované další odloučené pracoviště – MŠ, ZŠ při nemocnici s vizí r. 2011

4.7 Úroveň výsledků práce školy

- podmínky vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy (vystoupení, soutěže, výstavy ...)

Podmínky vzdělávání jsou nastaveny dobře. Prezentace kladně ovlivňuje názor veřejnosti na speciální vzdělávání. Kapacita naplnění školy je bezproblémová. Škola spolupracuje s mnoha odbornými pracovišti, která posilují úspěšnost našich žáků. Škola organizuje kulturní a sportovní akce. Vycházíme z poptávky žáků i rodičů. Důraz je kladen na prevenci sociálně patologických jevů.

5. ZÁVĚR

5.1 Oblasti ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků

V čem jsme dobří?

- **kvalitní lidský potenciál**
 - věková různorodost
 - flexibilita pracovníků
 - kreativita
 - všestrannost
 - velmi dobré vztahy na pracovišti
- **pracovní prostředí** – moderní, bezpečné, estetické, smysluplné, přizpůsobené kooperaci žáků
- **kvalitní management školy**
- **vstřícnost, spolupráce a ochota všech podílet se na řízení školy** ve prospěch zajištění maximální kvality vých. vzděl. procesu
 - kvalitní služba a poptávka rodičů pro jejich děti
 - maximální naplněnost školy
- **prezentace školy** (na veřejnosti)

- pravidelná, věcná, v oblastech zájmové činnosti (sportovní, kulturní, tvořivé aktivity)
 - v tištěném médiu
- nadstandardní odb. péče ve prospěch všech handicapovaných žáků
 - **spolupráce s odbornými pracovišti**
 - zapojení do projektu „Škola podporující zdraví“

5.2 Oblasti, ve kterých máme rezervy

Co se nám dosud nedaří?

- **lidský potenciál** – chybí mužská část sboru
- **materiální vybavení** – staveniště v okolí školy
 - náhradní pozemek pro výuku Pv, pro ŠD
 - nedostatek skladovacích prostor
- **pedagogický proces** – těžko ovlivnitelná skupina obtížně vychovatelných žáků
 - zapojení rodičů, převažuje nabídka nad poptávkou

5.3 Návrh opatření:

Metody a nástroje:

Zdokonalovat metody hodnocení atmosféry a klimatu – především s ohledem na různorodou míru mentálního a psychického postižení dětí.

Nástroje:

- Rozbor školní dokumentace, ŠVP
- Vlastní hodnocení – učitelů, vedení školy (brainstorming, dotazníky s hodnotícím komentářem)
- Klíma školy (rodiče, žáci, ARCHA), dotazníky, sociometrický průzkum, videomonitoring s hodnotícím komentářem
- Mimoškolní úspěšnost žáků (sportovní, zájmová činnost, kulturní, reprezentace školy)
- Zpětné informace, hodnocení ostatních institucí (zřizovatel, odb. pracoviště PPP, ARCHA, SVP, ...) Swot, analýza

Kriteria:

- důvěra
- aktivní naslouchání
- spolupráce
- osobní maximum

Prevence sociálně patologických jevů:

- **prioritní zaměření na:**
 - týmovou práci na MPP
 - kvalitní plán prevence
 - efektivní spolupráce
 - DVPP (supervize, vzdělávání cíleně na prevenci)
 - posílení spolupráce s rodiči
 - hledání cesty k „problémovým žákům i rodičům“
- **s hlavním společným cílem:**
 - naučit se lépe pracovat se žáky s rizikovým chováním, zvládat s větším úspěchem problém záškoláctví

Přílohy Vlastního hodnocení školy:

zpracovala: Mgr. Ivana Ruiderová

1. Vyhodnocení dotazníku pro rodiče 2008 - 2010
2. Vyhodnocení dotazníku Naše třída 2009 - 2010
3. Vyhodnocení dotazníku Zájmové kroužky

20. 9. 2010 Mgr. Hana Podholová

.....

podpis

Zpráva projednána:

v ped. radě dne :

15. 9. 2010